

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
105. (1170.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1910 ▲
1 amerikai dollár	3,4544 ▲
100 magyar forint	1,5162 ▼

Aktuális

2

Izrael nem kér bocsánatot

Bár tegnap az ENSZ és az EU tagállamai elítélték a gázai segélyflottilla elleni izraeli támadást, Jeruzsálem szerint semmi nem indokolja a bocsánatkérést az incidenssel kapcsolatban. Benjámín Netanjahu izraeli kormányfő közleménye szerint a hajó fedélzetén tartózkodó több száz ember előre kitervelt módon rátámadt az izraeli katonákra. Ezt videofelvétel is alátámasztja.

Gazdaság

6

„Első kilakoltatás”, garanciával

A kormány megszorító politikája miatt felére esett vissza az Első ház programra benyújtott igénylések száma a tavaly októberi, kezdeti lelkesedéshez képest. Pillanatnyilag az is megíósolhatatlan, hány igénylőt fenyeget a kilakoltatás.

Média

9

Elégedett a TIFF-zsúri

Barmak Akram filmjében szerepelhet Monica Birlădeanu – tudtuk meg a TIFF-zsúri tegnapi sajtótájékoztatóján, melyen az újságírók többszöri unszólása és keresztkérdései ellenére sem derült ki, hogy ki nyerheti meg a Transilvania-trófeát.

Vezércikk

3

Bérkeresők

A lehangosabban kiabáló szakszervezeti vezetők szavazókkal és szavazatokkal kereskedve épültek be politikai pártokba, és nem is akárhogyan, hanem parlamenti helyeket vagy nagy fizetéses állami tisztségeket alkudva ki saját maguk vagy rokonaik, barátaik számára. ▶

Székedi Ferenc

Araszolás a borvízúton

Van, ahol még el sem kezdték a székelyföldi ásványvízelőhelyeket fejlesztő munkákat**Mik József borszéki polgármester: mi túljutottunk az első kapavágáson. A Borvizek útja program keretében felújítják a sétányokat és kezelőközpont épül**

Lassan halad a székelyföldi gyógyfürdő-kultúra felélesztését célzó Borvizek útja program, számos településen még el sem kezdték a munkákat, s ahol meg is történtek az első kapavágások, jellemzően még igen kezdetleges állapotban van a fejlesztés, vagy hiányzik a finanszírozásból az önrész. Szeptember második felére a beruházás háromnegyedére „pontot kellene tenni”, hogy az ötmillió euró uniós pályázati pénz lehívható legyen. A Hargita és Kovászna megyei projekt gazdái abban bíznak, hogy „lesznek olyan objektív tényezők, amelyek alapján az uniós szabályozás szerint is elfogadható a határidő-módosítás”. **6. oldal ▶**

Záptojás a kormány fejére

Nagyváradon az egészségügyi alkalmazottak mellett a színészek és művészek is tüntettek

Fotó: Totka László

▶ A prefektusi hivatalok előtt folytatódott tegnap országsszerte a tiltakozó akciók a kormány tervezett megszorító intézkedései miatt. Temesváron narancssárga tojással dobáltak az elégedetlenkedők,

Nagyváradon utcára vonultak a helyi színészek és művészek is. Bukarestben a közszállítási vállalat és a metró szolidaritási akciója miatt néhány órára lebént a közlekedés. **3. és 7. oldal ▶**

Akadozó koalíció az alsóházban

ÜMSZ

▶ Az ellenzéki bizalmatlansági indítvány benyújtása előtt néhány nappal gyengültni látszik a kormánykoalíciós többség a parlamentben. Tegnap a képviselőháznak az Alkotmánybíróság egyik megüresedett helyének betöltéséről kellett döntenie, ám az ellenzék jelöltje a posztra több szavazatot kapott, mint a demokráta-liberálisoké. Olosz Gergely RMDSZ-es frakcióvezetőtől megtudtuk, elsősorban a nemzeti kisebbségek képviselői és a függetlenek vádolhatók koalíciós „fegyelmetlenséggel”. A fegyelmetlenség jelei a Demokrata-Liberális Pártban is megmutatkoztak a pénzügyminiszter elleni egyszerű indítvány szavazásakor, az ellenzéki kezdeményezést ugyanis három PD-L-s honatya is támogatta. **3. oldal ▶**

Röviden

Orbán Viktor Donald Tuskkal tárgyalta Varsóban

Az új magyar kormány számára és szándékai szerint a visegrádi országok (V4) együttműködése olyan kitüntetett kapcsolatrendszer, amelyet erősíteni szeretne, és ezt az együttműködést nem gyengíthetik bilaterális konfliktusok sem – mondta Orbán Viktor magyar miniszterelnök kedden délután a lengyel kollégájával, Donald Tuskkal tartott közös sajtóértekezleten. A magyar miniszterelnök első külföldi hivatalos látogatásán négyezemközti tárgyalást folytatott lengyel kollégájával, majd a két küldöttség plenáris tárgyalásra ült össze. A tárgyalásokon elsősorban a V4-es együttműködés és a 2011-es magyar, majd lengyel EU-elnökség kapcsán kialakítandó együttműködés volt terítéken.

Bagdadban az amerikai hadsereg átadta a zöld zóna ellenőrzését

Az amerikai hadsereg tegnap az iraki fővárosban, Bagdadban átadta a számos kormányzati intézménynek és az amerikai nagykövetségnek is otthont adó, szigorúan őrzött zöld zóna ellenőrzését a helyi hadseregnek. A lépés egy jelképes szakasza az amerikaiak kivonulásának Irakból, hét évvel az ország 2003-as megszállása után. A küldetés befejezését követően egyetlen amerikai katonára sem lesz a zöld zóna ellenőrző pontjainál. Marc Garcia amerikai alezredes, a 33. katonai rendőrszázalaj parancsnoka azt mondta, mostantól az irakiaké az ellenőrzőpontok felügyeletének teljes felelőssége.

Az al-Kaida elvesztette afganisztáni vezérét

Az al-Kaida nemzetközi terrorszervezet tegnap bejelentette afganisztáni parancsnokának halálát. Az egyiptomi születésű Musztafa Abu al-Jazid – aki az Oszama bin Laden vezette terrorszervezet egyik alapítója volt – Afganisztánban halt meg – közölte az iszlamista honlapokat figyelő SITE amerikai központ. Jazid 2007 óta irányította az al-Kaida afganisztáni szervezetét. A SITE szerint a megfigyelt honlap nem részletezte Jazid halálának körülményeit, de az al-Kaida bejelentette azt is, hogy az al-Kaida harmadik emberének és az afganisztáni „műveletek” főnökének felesége, három leánya, unokája és más férfiak, nők és gyermekek is életüket veszítették.

Folytatódik a mézszállítás a mexikói drogháborúban

Újabb halálos áldozatai vannak a mexikói erőszakhullámnak, a hétfő esti bejelentés szerint csak az utóbbi órákban 13 hullát talált a rendőrség: hét embert Tijuánában, az Egyesült Államok határára közvetlen közelében öltek meg, míg hatot a déli Guerrero államban. A mexikói ügyészség szerint a tijuánai gyilkosságok a kiskorúaknak való drogárutással hozhatók összefüggésbe. Öt holttestre egy faházban bukkantak rá, az áldozatokkal golyó végzett, valamennyiüknek kegyelemlovást is adtak. A másik két tijuánai áldozat egy húszéves fiatalember és egy taxis.

Pakisztáni harci gépek iszlamisták rejtékhelyeire mérték csapást

Harci gépek mérték légcsapást a Pakisztán északnyugati részén fekvő Orakzai törzsi területen az iszlamisták rejtékhelyeire, 42 lázadó meghalt – közölték helyi kormányzati és biztonsági tisztviselők. A kormányerők a terület három régiójában indítottak támadást. A hadsereg az elmúlt hetekben fokozta katonai műveleteit a felkelők ellen. Nauman Han kormánytisztviselő elmondta, hogy 42 fegyverest megöltek, 18-at megsebesítettek. Egy tálib szóvivő megerősítette ugyan a támadás tényét, de cáfolta, hogy lennének halottak vagy sebesültek. Állítása szerint a harci gépek elhagyott épületeket bombáztak.

Izrael nem kér bocsánatot

Hírösszefoglaló

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa (BT) tegnapi állásfoglalásában elítélte a gázai segélyflottilla elleni izraeli támadást, és gyors, tárgyilagos, hiteles, illetve átlátható vizsgálatot követelt az ügyben. Az ENSZ-testület tizenkét órában át tanácskozott zárt ajtók mögött a hétfői izraeli támadás ügyében teendő intézkedésekről. A rendkívüli ülés után kiadott nyilatkozatban a BT követelte Izraeltől a segélyflottilla hajóinak és a fedélzetükön tartózkodó, őrizetbe vett utasoknak az azonnali szabadon engedését. A nyilatkozat jogilag nem kötelező érvényű, de a 15 tagú testület egyhangú jóváhagyásával született meg.

Rendkívüli NATO-ülés

A NATO főtitkára tegnap szintén az őrizetbe vett polgári személyek és a lefoglalt hajók azonnali elengedését kérte Izraeltől. Anders Fogh Rasmussen közölte, hogy a Gázai övezetbe önkénteseket és segélyt szállító flottilla hétfői megtámadásával kapcsolatban nagyköveti szintű rendkívüli ülést tartott tegnap a NATO-tagországok kormányainak képviselőiből álló Észak-atlanti Tanács. Érdemi közös végkövetkeztetésről nem számolt be, hanem úgy fogalmazott, hogy a szövetségesek „alapos véleménycserét folytattak e tragikus incidens valamennyi összefüggéséről”. Rasmussen csatlakozott az ENSZ és az EU azon felszólításához, amely az incidens azonnali, pártatlan, hiteles és átlátható kivizsgálására irányul.

Izrael megbüntetését követelte tegnap a Gázába tartó török segélyszállító hajó elleni támadás miatt Recep Tayyip Erdogan török miniszterelnök,

Ciszjordániában és az arab országokban tegnap folytatódott az Izrael-ellenes tüntetések

Fotó: Agerpres

és kijelentette, hogy a két ország közötti viszonyban „semmi sem marad olyan, mint régen”. Törökországban heves indulatokat váltott ki, hogy a segélyflottilla elleni hétfői izraeli akcióban megölt kilenc személy közül négyen törökök voltak. Izraelben jelenleg 368 török állampolgárt tartanak fogva.

Vasdoronggal ütlegettek a katonákat

Izrael szerint semmi nem indokolja a bocsánatkérést a Gázai övezetbe önkénteseket és segélyt szállító flottilla hétfői megtámadásával kapcsolatban. „Nem kell elnézést kérnünk azért, mert megvédtük magunkat” – mondta Danni Ajalon izraeli külügyminiszter-helyettes tegnap. Ajalon a hat hajót „a gyűlölet és erőszak armadájaként” jellemezte. A kül-

ügyminiszter-helyettes szerint a hétfői eset „csak egy a sok provokáció közül, amely Izraelt éri”. Ajalon lesújtó véleménnyel van a 700 palesztinbarát aktivistáról is: „Kérem, mondják meg nekem, melyik békeaktivista támad hosszú késsel és fémcsövekkel a másikkra, hogy megölje.”

A külügyminiszter-helyettes arra utalt, hogy az izraeli hadsereg interneten megjelent felvétele szerint az aktivisták egy csoportja fémrudakkal, láncokkal kezdte ütlegetni a hajóra ereszkedő katonákat. Az egyik, vélhetően súlyosan sérült kommandósnak ki is dobták a fedélzetről. A videóhoz mellékelte szöveg szerint az egyik aktivista elvette az egyik izraeli katonára pisztolyát, és azzal tüzet nyitott a többi érkezőre. Ekkor tört ki a tűzharc, amelyben végül a hajó személyzetének kilenc tagja áldozatul esett.

Netanjahu: provokáció volt

Benjámín Netanjahu izraeli kormányfő tegnapi közleménye szerint „az incidens olyan erős nemzetközi provokációjának volt a következménye, amelyek Iránt és annak terrorista partnerét, a Gázát uraló Hamászt támogatják.” A dokumentum szerint az izraeli hatóságok a flottilla értésére adták: átvizsgálják a szállítmányt, és átengedik a nem katonai jellegű vagy a Hamásznak védelmet nem nyújtó rakományt. A hat hajó közül öt elfogadta ezt a feltételt, de a hatodik, a legnagyobb hajó fedélzetén tartózkodó több száz ember előre kitervelt módon rátámadt az izraeli katonákra, akik kénytelenek voltak életüket védeni – áll a kormányfői közleményben. ◀

Oroszország–EU partnerség

MTI

Oroszország és az EU Partnerség a modernizálásért programja ma elengedhetetlen - szögezték le a Don menti Rosztovban tartott Oroszország–EU-csúcs résztvevői közös nyilatkozatban tegnap, de Dmitrij Medvegyev a találkozó utáni sajtóértekezleten elmondta, hogy nem született megállapodás a vízumentességről. A partnerség a modernizációért lényegében az orosz elnök által az orosz gazdaság és politika korszerűsítésére előterjesztett tervek megvalósításához nyújtandó uniós segítség lehetőségét rögzíti.

Medvegyev az újságírók előtt kifejtette: az orosz fél a vízumkötelezettség eltörléséről megállapodást tervezett adott át az EU vezetőinek. Oroszország régen kéri a vízumok eltörlését, de az EU erre még nem kész. Medvegyev úgy vélte, a vízumentesség megszilárdítaná a két fél közötti stratégiai partnerséget. Herman van Rompuy, az Európai Tanács elnöke bírálta az oroszországi emberi jogi helyzetet. Azt mondta, Európában mély aggodalmat keltenek az oroszországi emberi jogi aktivisták és újságírók nehézségei, s hozzátette, hogy ezt a kérdést fel-

vetette a Medvegyevvel tartott találkozó is. Rompuy bírálta azt is, hogy az Észak-Kaukázusban gyakran büntetlenül maradnak az ilyen bűntettek. Oroszországban Medvegyev hivatalba lépése óta is számos újságíró és emberi jogi aktivistát gyilkoltak meg, s hasonló volt a helyzet Vlagyimir Putyin jelenlegi kormányfő elnöksége idején is.

Ugyanakkor az Európai Tanács elnöke elismeréssel szólt néhány eredményről is, köztük az esküdtészek intézményének országos bevezetéséről és a halálbüntetésre hirdetett moratórium megerősítéséről.

Rompuy kijelentette: a decemberben a mexikói Cancúnban tartandó klímacsúcson feltétlenül konkrét eredményeket kell elérni a klímaváltozás elleni harcban. Gazdasági kérdésekről szólva Medvegyev elismeréséről biztosította az Európai Uniót a gazdasági világválság felvetette problémák gyors és operatív megoldásáért. Úgy vélte, a megoldásokat minél gyorsabban kell találni, ellenkező esetben egy-egy probléma akár évekig követelhet figyelmet. Hozzátette: ezeket a gondokat csakis közösen lehet megoldani, erre jött létre a G20 formátum. A Don menti Rosztovban a 25. orosz–EU-csúcsot tartották. ◀

Trianon-émléknep Váradon

Totka László

Emlékredezőt szervez a nagyváradi és a Bihar megyei RMDSZ június 4-én, a trianoni békediktátum 90. évfordulóján. Ezt tegnap Biró Rozália, a nagyváradi RMDSZ elnöke jelentette be, egy nappal azután, hogy a budapesti Országgyűlés június 4-ét a Nemzeti Összetartozás Napjává nyilvánította. „Bármennyire is fájdalmas volt a trianoni döntés, nekünk együtt kell élnünk ezzel a realitással” – jelentette ki sajtótájékoztatóján a politikus, aki szerint a fájdal-

mas eseményekre is emlékezni kell, mert azoknak is vannak tanulságai. Közölte: az emléknapon rajzversenyt hirdettek az elemi osztályos tanulóknak „Magyar nemzet határok nélkül” címmel, melynek nyertesét június negyedikén díjazza az RMDSZ-székházban 13 órától. Délután fél hattól megszólalnak a harangok, ahogyan Magyarországon és Versailles-ban is. Ezt követően ökomenikus emlékműsora következik zenés, verses műsorral, amely Biró Rozália beszédével, majd a himnuszszal zárul. ◀

Biró Rozália szerint a fájdalmas eseményekre is emlékezni kell

A szerző felvétele

Kukoricára térdepel Boc?

Az összevont házbizottságok „tisztázó beszélgetésre” hívták a kormányfőt

M. Á. Zs.

További magyarázatot vár ma a parlament két házában összevont állandó bizottsága Emil Boc kormányfőtől a felelősségvállalással benyújtott két törvénytervezet tartalmával kapcsolatban. A „meghívást” ismertető Ioan Chelaru házelnök elmondta, a döntést 13-9 arányban szavazták meg, és elsősorban azt várják el a miniszterelnöktől, hogy megindokolja az alkotmány 53. cikkelyére való hivatkozást, valamint a Gazdasági és Társadalmi Tanács (CES) kedvező véleményezésének „átugrását”. „A meghívással természetesen nem óhajtjuk késleltetni a felelősségvállalás menetrendjét” – hangsúlyozta Chelaru, hozzátéve, erre jövő hétfőig mindenképpen sort kerítenek. Ellentétes véleményt fogalmazott meg Roberta Anastase, a képviselőház PD-L-s elnöke: szerinte szükségtelen gesztus a miniszterelnök meghívása. Ironikusan azt is megjegyezte, „a PSD-nek és PNL-nek hivatalosítania kellene frigyét.”

A CSAT véleményét kéri

Mircea Geoană szenátusi elnök bejelentette, átiratban kérte a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) véleményét azzal kapcsolatban, hogy valóban nemzetbiztonsági kockázattal jár-e a kormány által tervezett megszorító intézkedések elmaradása. Mihai Voicu, az alsóház liberális titkára nem rejtette véka alá, hogy sokat remél a miniszterelnökkel esedékes mai találkozótól. „Ügy gondoljuk, erkölcsi kötelessége biztosítékokat nyújtani a megszorító intézkedésekkel, vala-

Ma a parlament két házában összevont állandó bizottsága újra meghallgatná Emil Boc kormányfőt

Fotó: gov.ro

mint azzal kapcsolatban, hogy miképpen érintik a nemzetbiztonságot a bér- és nyugdíjsökkentő törvények” – fejtette ki a liberális politikus. Hozzátette: megpróbálják meggyőzni a kormányfőt, hogy álljon el „ezektől az ostoba intézkedésektől”.

Átszavazó kormánypártiak?

Daniel Oajdea demokrata-liberális képviselő reményét fejezte ki, hogy az ellenzékiek által benyújtott bizalmatlansági indítvány csak valós adatokat tartalmaz majd, mellőzik a dokumentumból a „valótlan politikai nyilatkozatokat”. A iași-i honatyja hozzátette, ha ezek a körülmények teljesülnek, akkor „jó szándékú párttár-

saival együtt” kész megszavazni a bizalmatlansági indítványt. Nicolae Bănicioiu szociáldemokrata politikus is arra számít, hogy az idők folyamán a PSD-t otthagyo képviselők és szenátorok a bizalmatlansági indítvány momentumát felhasználják arra, hogy önkritikát gyakoroljanak. „Ha »jól« szavaznak, akkor elsősorban saját választói akaratainak engedelmesskednek. Másodsorban egyértelmű lépést tennének a PSD-be való visszatérés felé, amit viszont a hűséges kollégáknak is jóvá kellene hagyniuk” – fejtette ki Bănicioiu. Hozzátette: információi szerint legalább tízre tehető azoknak a független honatyáknak a száma, akik készek megszavazni a bizalmatlansági indítványt.

Hosszas egyezkedések

„Reméljük, hogy a hónap végéig megszűnik az a politikai döntés, amely lehetővé teszi a megszorító intézkedéseket tartalmazó törvények életbe léptetését” – fejtette ki a Realitatea hírtelevízió élő adásában Andreea Vass-Paul, a kormányfő gazdasági tanácsosa. Hozzátette: a kabinet azt szeretne volna, hogy a bér- és nyugdíjsökkentő jogszabályokat már tegnaptól alkalmazzák, de „a Nemzetközi Valutaalap jelezte, rugalmasan kezelni a határidőt”. Szerinte a parlament mindent megtesz azért, hogy halogassa a megszorító intézkedéseket szentesítő törvények meghozatalát. ◀

Bérkeresők

Történelmi meghatározás szerint a 18. század ipari forradalmában létrejövő szakszervezetek „a bérkeresők egyesülései, amelyek célja, hogy fenntartsák vagy javítsák alkalmazásuk feltételeit”. Az idő teltével a bérkeresőkből

alkalmazottak majd munkavállalók lettek, az alkalmazási feltételekből munkaszerződés, de a lényeg mit sem változott: a szakszervezetek mindenekelőtt a munkabérekre, a munkavégzés szabályaira és szociális kérdésekre összpontosítanak.

Eszközeik voltaképpen három csoportra oszthatók: céljaik elérése érdekében mindegyik tárgyalnak, ha ez nem vezet eredményre, akkor nyomásgyakorláshoz folyamodnak: felhívásokkal, sztrájkokkal, tüntetésekkel próbálják kikényszeríteni, hogy az állam vagy a munkáltató a munkavállalók számára kedvező döntést hozzon.

A harmadik csoport a legvitatottabb: a szakszervezetek ugyanis politikai szereplőként is felléphetnek, hogy a törvényalkotást vagy a kormányzati politikát befolyásolják, mindezt azonban nem önállóan, hanem a követeléseikkel rokonszenvező politikai pártokkal való szövetségben, szorosabb vagy lazább együttműködésben teszik. Romániában a szakmai, ágazati vagy megyei alapon szerveződő szakszervezetek öt nagy szövetségbe tömörülnek, tagjaik összlétszáma csak nagy vonalakban ismert, egyikük egymillió, a másik négy pedig több százezer munkavállaló nevében szokott beszélni.

A megszorító intézkedésekkel kapcsolatos tüntetések szervezetlensége azonban arra utal, hogy éles helyzetekben az országos szakszervezeti vezetők leginkább a tévés beszélgetőműsorokban háborodnak fel, sőt mi több, a mozgósítások sikertelenségét is a kormány vagy az ágazati, megyei és települési vezetőségek zsarolási-megtorlási szándékainak és módszereinek a számlájára írják. Noha a kudarcok magyarázatát elsősorban önmagukban kellene keresniük, hiszen jó néhány esztendő tapasztalata bizonyítja: a leghangosabban kiabáló szakszervezeti vezetők szavazókkal és szavazatokkal kereskedve épültek be politikai pártokba, és nem is akárhogyan, hanem parlamenti helyeket vagy nagy fizetéses állami tisztségeket alkudva ki saját maguk vagy rokonaik, barátaik számára.

Mindez természetesen nem maradt észrevétlen sem az alapszintű szakszervezeti vezetők, sem a tagság előtt, mint ahogyan az sem, hogy a legtöbb megyeközponiban az egykori szakszervezeti vagyon (székházak, üdülők, művelődési házak stb.) felhasználásával kezdtek vállalkozni a középszintű szakszervezeti vezetők, és többek között az ingatlanok bérbeadásából és más felhasználásából származó pénz ma is a Bukarestig terjedő szakszervezeti korrupció egyik fő forrása. A 18. században „a bérkeresők egyesületeként” fogalmazták meg a szakszervezeteket, a 21. század Romániájában azonban másfajta bérekkel kereskednek, és ez is egyik magyarázata annak, hogy miközben a médiában sokat beszélnek, saját tagságukkal képtelenek szót érteni.

Megmenekült Vlădescu is

ÚMSZ

Váratlanul, szoros eredmény nélkül bukott meg tegnap az az egyszerű indítvány, amelyet a Nemzeti Liberális Párt (PNL) kezdeményezett Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter ellen. A 143-130 arányban leszavazott ellenzéki kezdeményezés azt kérte a pénzügyminisztériumtól, hogy a megszorító intézkedések apropóján mutasson be a parlamentben egy olyan költségvetés-módosítást, amely képet ad arról, hogy a bér- és nyugdíjsökkentések milyen hatással vannak a lakosságra. Az elektronikus szavazásnak köszönhetően kiderült, hogy három demokrata-liberális, két független és egy kisebbségi honatyja is megszavazta a Vlădescu távozását kérő egyszerű indítványt. Egy másik PD-L-s honatyja, Daniel Oajdea, aki a napokban többször is kritizálta a kormány megszorító intézkedéseit, saját bevallása szerint azért tartózkodott, mert a pénzügyminiszter „megérdemelné, hogy leváltásuk”, ugyanis bebizonyosodott, nincs a helyzet magaslátán. „Ez az egyszerű indítvány köszönő viszonyban sincs a valósággal. Megfeleldezik a két évvel ezelőtti eseményekről, nem foglalkozik a gazdasági válság okai-

Sebastian Vlădescu

Fotó: Mediafax

val, figyelmen kívül hagyja a fantazmagórikus megoldások következményeit. Ha nem ilyen komoly dologról lenne szó, akár viccesnek is tekinthetnénk a dokumentum tartalmát” – értékelte Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter az ellene benyújtott egyszerű indítványt. A tárcavezető hozzátette, a kormány könnyűszerrel megtehetné, hogy tovább hazudjon, még vagy hat hónapig kölcsönökből éljen, és „elrendezzen” egy hitelt a Nemzetközi Valutaalappal (IMF).

A pénzügyminiszter elleni kezdeményezés az ötödik leszavazott egyszerű indítvány a Boc-kabinet tárcavezetői ellen. ◀

Akadozik a kormánykoalíció?

Cs. P. T.

Nem működött tegnap a kormánykoalíciós többség a képviselőházban, amikor a plénumnak az Alkotmánybíróság egyik megüresedett helyének betöltéséről kellett döntenie. A posztra a szociáldemokraták és a demokrata-liberálisok is javasoltak egy-egy személyt: az ellenzéki párt jelöltje, Valer Dorneanu 161, ellenjelöltje Mircea Ștefan Minea 121 szavazatot kapott a titkos szavazáson. Dorneanu azonban mégsem foglalhatja el posztját a taláros testületben, Roberta Anastase demokrata-liberális házelnök ugyanis is az Alkotmánybíróság működését szabályozó törvényre hivatkozva kijelentette: a jelölt mandátumának hitelesítéséhez a képviselők minősített többségének támogatása kell, ez pedig 168 szavazatot jelent.

Válaszul a szociáldemokraták egy korábbi, a házszabályra vonatkozó alkotmánybírói ítéletre hivatkoztak, amely szerint határozatok esetében a képviselőház döntéseit egyszerű többséggel hozza. „A házszabályok nem írhatják felül a törvényeket” – hangzott Daniel Buda demokrata-liberális képviselő ellenérve. A jogi vitának a házelnök vetett

véget azzal, hogy kvórumhiányra hivatkozva berekesztette az ülést. Anastase tájékoztatása szerint a szavazást a későbbiekben megismétlik.

A Hotnews.ro információi szerint a nemzeti kisebbségek, illetve a függetlenek frakciója az ellenzék jelöltjére szavazott. Ezt megerősítette lapunknak Olosz Gergely, az RMDSZ frakcióvezetője is. „Mi fegyelmeztetnénk a demokrata-liberális jelöltre szavaztunk, de úgy látom, a koalíció eddig támogató nemzeti kisebbségek és a függetlenek már nem ennyire fegyelmeztettek. Azt sem zárom ki, hogy akad néhány demokrata-liberális képviselő is, aki az ellenzék jelöltjét támogatta” – mondta az ÚMSZ-nek a politikus, aki a közigazgatási bizalmatlansági indítvány miatt ezt „rossz előjelnek” tartja.

Az Alkotmánybíróság tagjai közül háromnak jár le a mandátuma június 7-én, utódlásukról a képviselőháznak, a szenátusnak és az államelnöknek hivatalnak kell gondoskodnia. A képviselőházhoz hasonlóan a szenátusban szintén két jelölt – a liberális Teodor Meleșcanu és a demokrata-liberálisok által javasolt Iulia Antoanella Motoc – pályázik a tisztségre, az államelnöki hivatal pedig még nem nevezte meg jelöltjét. ◀

Román lapszemle

Bár a kormányfő azt ígérte, egy év múlva elkészül a Pitești–Konstanca közötti teljes autópálya-szakasz, a munkálatok elvégzéséhez még ki sem írták a pályázatokat. (Gândul) ▶ Mivel eladósodott a temesvári tömegközlekedési vállalat, a pénzügy zárta a cég villamosparkját. (Adevărul) ▶ Felülírná a hivatali elődje által megkötött szerződéseket Elena Udrea régiófejlesztési és turisztikai miniszter. A tét egy reklámkampány volt, melyet az Antena 3, illetve a Realitatea Tv csatornákkal kötöttek. (Evenimentul Zilei) ▶ Több millió eurós üzletet bonyolított le Marius Necula PD-L-s szenátor úgy, hogy cégei hivatalosan 72 éves édesanyja és időközben elhalálozott apja neve alatt működtek. (România liberă)

Parasztpárt: a tízéves háború vége?

Idestova tíz esztendeje lesz annak, hogy a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt fennakadt a romániai politikai élet amúgy nem túl finoman szitáló rostáján, amelynek következtében gyakorlatilag eltűnt a hazai politikai küzdőtérrel.

Bogdán Tibor

▶ A Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt (PNȚCD) számára a 2000. évi parlamenti választásokon elszenvedett csúfos vereség után, most úgy tűnik, legalábbis elvileg, felcsillant a remény: a két évvel ezelőtt kettészakadt tömörülés két szárnyának esélye nyílt a megbékélésre.

Történelminek mondott esély

Az egyesek által egyenesen történelminek nevezett esélyt az egyik szárny vezetője, Marian Miluț, pontosabban az ő távozása teremtette meg. A politikai ugyanis váratlanul lemondott amúgy is megkérdőjelezett tisztségéből. Röviddel bejelentését követően az eddig általa képviselt frakció közölte: beindította az alapszabályzatban lefektetett intézkedéseket a parasztpárti kongresszus összehívására, amelynek hozzávetőleges időpontját szeptemberre jelölték meg. A csúcspont-

vény hivatalosan közzétett célja a két szárny megbékélés jegyében történő újraegyesítése. Az egykori vezető kormánypartból lett törpepárt mindkét frakciója abban bízik, hogy visszatérve a „közös fedél” alá, sikerül ismét maguk mellé állítaniuk a politikai palettán éppen a kereszténydemokrácia helyét elfoglaló – a parasztpártiak szerint: bitorló – demokrata liberálisokból kiábrándult jobboldali erőket, és ezzel visszaverekedniük magukat mindenekelőtt legalább a parlamentbe, hosszabb távon pedig a politikai élvonalba.

A béke rögös útja

A megbékéléshez azonban meglehetősen rögös út vezet. A hatalom elvesztése után a parasztpártot egyre mélyülő ellentétek emésztették, vezetői sűrűn változtaták egymást, elképzeléseik is nagyban különböztek. Am Ciorbától kezdve Ciuhandun, Margán át egészen Miluțig és Sárbuig közös volt bennük az, hogy a ke-

resztény erkölcs hagyományai, a történelmi párt értékrendje nevében, korábbi – valóban – nagy vezetőik, Mihalache, Maniu és Coposu szellemére hivatkozva, rendre egymást okolták a kudarcért, a tömörülés kétségbeesítő helyzetéért.

A két szárny jelenleg is nyolc ügyben pereskedik egymással, ötöt a Miluțéval szembenálló parasztpárti frakció vezetője, Radu Sárbu, három pedig nemrégiben távozott ellenfele nyújtott be a bírósághoz, amely még egyik dosszié esetében sem hozott végleges döntést. A most távozó frakcióelnököt eddig a parasztpárt 45 területi szervezete közül 12 támogatta, míg a többi Sárbu oldalán áll. A politikai ugyanakkor maga mellett tudhatja a párt olyan „nagy öregjeit” is, mint Ion Diaconescu, Corneliu Coposu húgai, de hívei közé tartozik Gheorghe Ciuhandu, Ion Caramitru és Alexandru Herlea is.

Radu Sárbu – bár maga is a közeledés hívének vallja magát – úgy véli, hogy Miluț

Aurelian Pavelescu: most éppen parasztpárti háttérrel – Radu Sárbu: a „nagy öregek” embere

lemondásának nincs semmiféle statutaris jelentősége, hiszen voltaképpen nem is volt az általa kisajátított szárny vezetője, ugyanis a parasztpárt tulajdonképpen vezetője éppen ő maga, Sárbu, következőképpen a Miluț helyébe lépő Aurelian Pavelescu sem tekinthető elnöknek. Sárbu azonban lehetségesnek tartja a párbeszédet Pavelescucal, bár arra még nem tud válaszolni, hogy milyen tisztséget kínálna fel számára a párton belül, azt pedig szintén nem tudni, milyen pártfunkcióval érne be maga Pavelescu.

Ráadásul Sárbu frakciója jóval közelebb érzi magát a nemzeti liberálisokhoz, mint a Pavelescu-szárny. Tavaly decemberben Megállapodás

Temesvár címmel egyezményt írt alá Crin Antonescu liberálisával, amely egyebek között a gazdasági és pénzügyi decentralizációt, a közgazgatás politikamentessé tételét tűzte céljává.

Politikai megfigyelők szerint így a remélt és beigért megbékélésre aligha kerülhet sor 2012, az újabb parlamenti választások előtt.

A szembenálló (potenciális) szövetségesek

Radu Sárbu egyébként prioritásként kezeli azt, hogy az államot valóban az állampolgár szolgálatába állítsák, a parlamentáris köztársaság és a kétkamarás parlament híve, az egyház és az állam, az ál-

lamhatalmi ágak különválasztását, az igazságszolgáltatás reformját, a hatalmat gyakorló felelősségvállalásának gyakorlati érvényesítését, a helyi közigazgatás előmozdítását szorgalmazza.

A másik frakció élére tipikus pártvándor került. Aurelian Pavelescu mielőtt most kikötött volna a Parasztpártnál, megjárta a Nemzeti Liberális Pártot, a Nemzeti Jobboldal Pártját, a Demokrata Pártot, a Nemzeti Kezdeményezés Pártját, majd 2008-ban ismét nemzeti liberálisként jelöltette magát honatyai tisztségre. A magyar közvélemény előtt a Gozsduhagyaték egyik legvirágosabb visszakövetelőjeként tette ismertté nevét. ◀

Fejvesztve menekült a német államfő

Belpolitikai vihart kavart hirtelen és azonnali lemondásával Horst Köhler német államfő. Az ország alkotmánya mindössze harminc napot engedélyez arra, hogy a szövetségi gyűlés (Bundesversammlung) megválassza utódát.

Gyulay Zoltán

▶ „Horst wer?” („Horst kicsoda?”) – ez volt olvasható a legnagyobb példányszámú német lap, a *Bild* címlapján hat esztendővel ezelőtt, amikor az akkor egy évig ellenzékben politizáló CDU/CSU egy Németországban viszonylag ismeretlen személyt, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank elnökéeként, majd a Nemzetközi Valutaalap vezérigazgatójaként külföldön ügyködő Horst Köhler jelölte szövetségi elnöknek. Köhler hazament, győzött, és szinte mindenkit azonnal meg is nyert magának.

Köhler és Schröder

Néhány hete Berlinben még azon élcelődtek, hogy Angela Merkel kormányának legfiatalabb minisztere, a családügyi tárca birtokosa, Kristina Köhler (nem rokon) vezetéknevet váltott: férjhez ment, és felvette férje nevét, Ole Schröderét (szintén nem rokon) – gúnyosan hozzátéve: ez bizony nem jót jelent. Ha valaki babonás, akár hi-

het is benne: ez a csere magával rántotta az államfőt, akit a szociáldemokrata Gerhard Schröder kancellársága idején választottak meg először. A lemondás mögött azonban egészen más áll, jelesül Horst Köhler nyilatkozata, amelyben egyebek mellett azt hangsúlyozta, hogy Németország szerepvállalásában nemcsak a terrorizmus elleni küzdelem és nemzetközi összefogás, hanem gazdasági érdekek is szerepet játszanak.

A német államfő szerepe többnyire protokolláris, személye a nemzet egységét szimbolizálja, s bár pártjelöltként választja meg, rendkívül bonyolult eljárási szabályok alapján a képviselőház tagjaiból és a tartományok képviselőiből álló szövetségi gyűlés, szolgálatát pártok felettiként kell ellátnia, a napi politikába nincs beleszólása. Köhler azonban most akarva-akaratlanul „elkottyantotta” magát, olyasmiről formált véleményt, ami amúgy is igencsak foglalkoztatja, mi több, irritálja a közvéleményt. Ezért hát, hogy – miként egyes német lapok fogalmazzak – az ál-

Horst Köhler – még aktív (igaz, asztalitenisz-) játékosként

Fotók: archív

lamfő szinte fejvesztve menekült hivatalából.

Afganisztáni kaland

Ugyancsak a közelmúltban járt Afganisztánban Karl Theodor zu Guttenberg német hadügyminiszter, hogy bátorságot öntsön elbizonytalanodott katonáiba. Az esztendő első hónapjai ugyanis azzal teltek el, hogy magyarázkodni kellett egy elhibázott német légitámadás miatt a Hindukusban, és ezzel szinte egyidőben újabb négy harcosuk veszítette életét (2002 óta a halálos áldozatok száma 43). A közhangulat mindig is ellenezte a kabuli kalandot, s most még inkább

a külföldi bevetés ellen fordult. Ne feledjük, a második világháború után (és következtében) a németek olyannyira pacifikálódtak, hogy az országhatáron túlra katonájuk az alkotmány tiltása értelmében nem is tehetné a lábát, ezt a paragrafust kizárólag a közép-ázsiai „békefenntartás” kedvéért változtatták meg. Ebben a közegben szólta el magát Horst Köhler. Hétfői bejelentésével furcsa pontot tett pályafutása végére. Rezidenciáján, a berlini Bellevue kastélyban megtartott kurta sajtóértekezletén a 67 esztendő politikai csak annyit mondott: „Megtiszteltetés volt számomra, hogy Németországot szövetségi el-

nökként szolgálhattam” – majd karon fogta feleségét, Eva Luise asszonyt és távozott. Egy esztendővel és egy héttel azt követően, hogy hivatalában megerősítették: mandátumából még négy év hátralett volna.

Utódjelöltek

Az euróvezeti válság közepette – amelynek megoldásában Angela Merkel kancellárnak és a német kormány-nak oroszánrészt kell vállalnia – ez a lépés jócskán megrontotta az országot. Németország (NSZK) történetében eddig egyetlen államfő mondott le: háromnegyed évvel hivatali idejének lejártá előtt,

1968 októberében Heinrich Lübke vonult vissza, mert előbb a keletnémet sajtó, majd a Stern is megszéllőztette náci múltját.

Merkelék nincsenek könnyebb helyzetben, mint jó négy évtizede az amúgy nagykoalícióban kormányzó Kurt Georg Kissingerék. Norbert Lammert, a képviselőház (Bundestag) kereszténydemokrata elnöke kedden közölte: a választásra a törvényszabta utolsó napon, június 30-án kerül sor. Addig kell a CDU/CSU és a szabad demokraták (FDP) által alkotott pártszövetségnek közös nevezőre jutnia a jelölt személyében. Ugyancsak keddi tanácskozásuk után még nem hirdettek eredményt, annyi név jött szóba. Sokan szívesen látnák a jelenlegi pénzügyminisztert, Wolfgang Schäublet, aki azonban egy évvel ezelőtti merényletben súlyosan megsebesült és kerekesszékre kényszerült. A CDU másik három névre gondol: az 50 esztendő Christian Wulff aló-szászországi miniszterelnökre, az 51 éves Ursula von der Leyen munkaügyi miniszterre és Roland Koch (52) hesseni tartományi kormányfőre. A szociáldemokrata-zöld ellenzék részéről pedig ugrásra kész a kétszer már vesztés Gesine Schwan (57). Sigmar Gabriel, az SPD elnöke független személyt szorgalmaz a posztra. Nehéz döntés lesz. ◀

Lap-top

A nap címe. Berceanu: A kampányban hazudtunk elhallgatás révén, elrejtve, hogy a szakadék felé rohanunk, *Gândul*.

Magyarázat. Berceanut persze nem fogják hazugnak nevezni, amiért bevallotta, hogy hazudtak (miként egy szomszédos ország miniszterelnökével tették), de feltehetően tisztelni sem fogják túlságosan. Ez van: kampányban a pártok nem tehetnek egyebet, mint hogy hazudnak. Hazudnak rendületlenül, hogy aztán – az alkalmas pillanatban – a győztesnek a elrontsák az ünnepét, mert hazugsággal nyert. (Persze ez is jobb, mintha csalással nyert volna.)

Polhul. A kifejezést ebben a pillanatban alkottuk, a *România liberă* híréből ihletődve, amely szerint Tăriceanu volt miniszterelnök kijelentette, hogy Emil Boc még a saját párttársai szemében is: politikai hullá.

Egy igazi úr. Az *Adevărul*-ból megtudjuk, hogy Silviu Prigoană, a szemétkirály, a PDL oszlopos tagja lemond a párttagságáról, és inkább megmarad üzletembernek (no meg parlamenti képviselőnek). Pedig S. P. feltehetőleg kevesebb tiszteletet kötött az állammal, mint mások, mint akár a hirtelesen szentfázék pozíciójában fellépő Elena Udrea. Az már kevésbé nyerte el a tetszésünket, hogy id. Prigoană kijelentette: egyetlen román sem érdemelne 1 500 lejnél nagyobb nyugdíjat. Bár nem vagyunk románok, és a nyugdíjunk is alatta van a prigoanai határértéknek, ezt kapitalista dőllynek tartjuk.

Ovi + Paula. Megérdemli, persze, a román származású norvég, Ovi és elragadó párja, Paula a dédelgetést a kiváló szereplés után – ám a sajtó, mégis, mintha kissé túlságosan is sokat foglalkozna a bronzérem énekesekkel. Neurovizió...

A nap állírá. A német államfő lemondása alkalmából Traian Băsescu nosztalgiaival emlékezett vissza a Horst Köhlerrel való első találkozására, a jelenetre, amikor a sokat tapasztalt nyugati államférfi megbabonázva nézi, amint a szél ide-oda csapdossa román kollégájának rebellis hajtincsét. (A lemondás most persze nem emiatt történt.)

Minden napra egy mondás

„Ha az ember meg akar győzni valakit, ne a megfelelő érvekben bizon, hanem a megfelelő szavakban.” Joseph Conrad

Mese habbal

Horváth István

Együtt ittak...

A pincér bensőséges mosollyal közel hajolt.
– Unser Hriszto Botev und Ihr Petofi waren zusammen in Burgas – s azzal felegyenesedett.

A fordító csak egy pillanatra ingadozott, belefogjon-e a körülményes magyarzatba, miszerint unser Petofi sohasem hagyta el Magyarországot, így azután nem lehetett Burgaszban sem, s a költők együttlété az is akadályozta, hogy Ihr Botev egy évvel unser Petofi halála előtt született. A döntés egyértelmű volt.

– Jó – bólintott.

– Sie tranken viel zusammen – tette hozzá hamiskásan mosolyogva a szmokingos; régóta dédelgetett vágya lehetett, hogy megemlítse valakinek a két poéta közös burgaszi részegeskedését.

– Ja, ja – helyeselt a fordító.

– Wir, Balkaner... – kezdte a pincér, cinkosan kacintva vendégére, azután elakadt, egy szót keresett. A fordító elképedve nézett rá. (...) A terem végében mozgás támadt; négy-öt férfi sereglett a zenekari dobogóra, óvatosan hámozták ki hangszereiket a tokokból. (...) Görnyedt, fekete férfi lépett a dobogóra, zenésztársai elé, valószínűtlenül magasnak tűnt, haja csapzottan lógott széles homlokára, arca szinte homorú volt, mint az újhald sarlópengéje. Őt figyelte mindenki. (...)

– Er ist Szofronij – súgta a szmoking jelentőségteljesen, s tapintatosan megigazította az abroszt. (...)

– Er ist ein grossartiger Musiker – folytatta a pincér, és újra belekezdett félbehagyott mondatába – wir, Balkaner... – Kereste a szót, a háta mögött pincérért kiáltottak. – Ein Moment – s eltűnt a kocaasztalok útvesztőjében.

Békés Pál: Balkáni vacsora

SZELLEMI DÉZÉS

Globár-PR

Miniatúr történelmi döntést hozott az Obama-kormányzat azzal, hogy mégis javít régi bakiján és végre tapasztalatcsérés üdülésre küldi Lengyelországba a beígért Patriot üteget. Amikor ugyanis a friss amerikai elnök az oroszokkal való pajtási viszony érdekében összebb húzta az eredetileg Lengyelországot is óvó rakétavédelmi ernyőt, a két ország kapcsolatai mélyzuhanásba kezdtek. Varsóban újra feléledt az egykori Molotov-Ribbentrop paktum réme, pontosabban ennek modern változata, amelyben az amerikai Nyugat elfeledi, Oroszország viszont észben tartja és fűrészezi már Lengyelországot, s az európai blazírtság miatt közép-európai államok veszhetnek el. Történelmi gyökérű félelmek ezek, de a történelmismeret megóvta volna Obamát attól az ószinte meglepetéstől, amelyet a Rzeczpospolita Polska elhidegülése okozott. Bár azóta a washingtoni-moszkvai barátkozáshulám egy újabb Start-egyezményt, és némi exhibicionizmust eredményezett, amely szerint a nagy nukleáris felek mindenike lemezteleníti arzenálját, a Patriot üteg Kalinyingrad közeli vakációzása még kiolvasztja az orosz biztosítékot. Nem túlzottan, ugyanis a Fehér Ház és a Kreml összehorolásnak iráni vonzata az, hogy az oroszok is hajlandóak elfogadni az amerikai kézzel megírt negyedik szankciócsomagot.

Obamának kellett némi idő a világméretű központosított kamuzáshoz, ugyanis a nevezett „Hazafi”-rendszer nem óvja meg Amerikát az iráni interkontinentális rakétáktól, de ellátja Lengyelországot közép és rövid-hatótávolságú védelemmel – mondjuk Oroszország ellen. Oroszország, amely a nukleáris leszerelési módi ellenére ragaszkodik meglévő, távolsági atomarzenáljához, és örülne, ha megkellene lennie, hogy hagyományosabb harcászattal szerezzen vissza egy már nem létező érdekszférát. Arról nem beszélve, hogy Lech Kaczyński elnök repülőútjának kivizsgálása és a katonai bocsánatkérés közelítették Varsót és Moszkvát.

Így eredményként marad a történelmi lengyel paranoia leküzdése, az Amerika iránti bizalom újjáépítése és pár Roszija-közeli rakéta telepítése. Ezek ellen Moszkva nem is nagyon apellálhat, várható azonban az energiagazdasági kapcsolaterősítő ellenlépések fokozása Nyugat-Európa felé, s ehhez

partner az EU egyik fő hangadója, az euro-rendszert éppen mentető Németország. Ha figyelembe vesszük ezen felül a hagyományosan jó viszonyokat az Unió-tengely másik „csapágya”, Párizs és Moszkva között, akkor a lengyel patrióta-rendszer, és katonapolitikai többletjelentéses világa szürreálisra törpül a gazdasági offenzívák mellett.

Ady András

A legjobb párt

Van, aki az izlandi helyzethez hasonlítja a romániai állapotokat. Legutóbb Bíró Béla tette ezt a *Bukaresti Rádió* magyar adásában. Hát nem! Az izlandi szitu vicces, a hazai nem is annyira tragikomikus, mint inkább drámai.

Az igaz, hogy vannak röhejes pillanatai is örök szenvedéseinknek. Jót röhögtem legutóbb a pedagógusok sztrájkján. Muris volt, ahogyan a megvásárolt óvónők és tanítónők sietve kacsáztak a középiskolák felé, hogy segídkezzenek az érettségi lebonyolításában, s ahogyan boldogan esetelték, hogy a felvigyázásért kapnak kétszáz lejt. Mert ugye jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok. Aztán arcomra fagyott a vigyor, mert azon kellett eltöprengnem, hogy ez a sokszor megalázott, vízió nélküli, szolidaritásból megbukott tanári

Ambrus Attila

kar neveli gyermekeimet, s most már megbizonyosodtam, hogy öntudatra, szabadságra bizonyosan nem, szolgálalkúságra, megvásárolhatóságra, megfélemlíthetőségre példájukkal annál inkább.

Jót röhögtem a vasutasok szolidaritásán is, amelynek közmondásos voltáról még negyedik osztályos koromban tanultam: hallatta hangját, mikor sziréna szólt Grivicán...

Nos, ezúttal a szakszervezet szócsöve azt harsogta mély meggyőződéssel, hogy még ugyan nem, de ha az ő fizetésüket is csökkenti a kormány, akkor valóban támogatják a közalkalmazottak akcióját. De valahogy ez sem volt vicces...

Bezzeg az izlandiak stand up comedy-je! A derék szigetlakók elveszítették vagyonukat, állásukat, fizetésük vásárlóerejét, ám humorérzéküket és demokratikus reflexeiket nem. Csattanós választ adtak arra is, hogy mit kell tenni, ha a történelmi pártok közül egyik rosszabb, mint a másik.

Az izlandi politikai állapotok kifigurázására létrehozott, a pénzügyi válság után alakult Legjobb Párt (Besti Flokkurinn) szerezte meg a többséget a helyhatósági választásokon a főváros Reykjavíkban! A népszerű televíziós komikus, Jón Gnarr protestpártja 34,7 százalékot szerzett, és így hat képviselőt küldhet a tizenöt tagú a tanácsba, vagyis

az övé lesz a legnagyobb frakció az önkormányzati testületben.

A komikus egyebek mellett ingyenes törülközőket ígért az összes fürdőben, egy jegesmedvét a reykvíki állatkertnek, továbbá Disneylandet a főváros Vatnsmyri repülőtérén.

Igaz, azt is becsületlenül bevallotta a választási kampányban, hogy más pártoknál bátran többet ígérhet, mivel egyetlen választási ígéretét sem fogja betartani. A párt tagjai a kampányban nyíltan hirdették megvesztegethetőségüket is. Gnarr és társai, köztük egy volt popsztár és egy háziasszony a *YouTube* videomegosztó oldalon Tina Turner *Simply The Best* című slágerének kampányukhoz igazított szövegváltozatával agitáltak a viccpárt mellett, a helyi kampánytémák, az elcsépelet szöfordulatok és a politikai szakzsargon kigúnyolását pillanatig sem mellőzték zenés diskurzusukban.

Jón Gnarr fülig érő szájjal mégis azt bizonygatta, hogy pártja a látszat ellenére megalakulásának pillanatától teljesen komolyan veszi az érdekvépviseletet. Azoknak a képviselőket, akiknek van humorérzékük és önbe-

Nálunk még mindig azok a politikusok a menők, akik miután kifosztanak, legalább kifizetik a taxit hazáig.

csülésük. Kampányát ökológiai témákra építette. Korrupt politikusokat és bankárokat leplezett le szarkazmusával, azokat a komor gazembereket, akik romba döntötték az izlandi gazdaságot.

A Legjobb Párt így lehetett a legmeggyőzőbb is. Az országosan kormányzó szociáldemokraták mindössze három mandátumot szereztek, koalíciós partnerük, a Baloldal-Zöldek egyet. És hiába tajtékzik Jóhanna Sigurdardóttir szociáldemokrata miniszterelnök, hiába minősíti sokkolónak a helyhatósági választások eredményét. Tény az, hogy a választók – akik Izlandon okosabbak, mint az (ön)jelölt megváltók – komolyabban veszik az ószinte bohócokat a képmutató politikusoknál.

Nálunk még mindig azok a pandúr politikusok a menők, akik miután kifosztanak, legalább emberségből kifizetik a taxit hazáig. Nálunk, ha létre is jönne a Legjobb Párt mintájára, a széles tömegeket egybegyűjtő alakulat, azt nem Besti Flokkurinnak, hanem Besti Pupinkurinnak hívhatnák izlandiul.

Lám, lám, a helyzet nálunk annyira drámai, hogy még a jegyzetíró is elvesztette egészséges humorának huszonöt százalékát...

Araszolás a „Borvizek útján”

Kovács Zsolt, Totka László

► Kovászna megyében Előpatakon haladtak a legjobban a Borvizek útja projekt munkálatai: elkészült a villanyhálózat, és építik a gyógyfürdőt is. Emellett dolgoznak Kézdimartonoson, Bodokon és Málnásfürdőn – tudta meg az ÚMSZ Tamás Sándortól, a Kovászna Megyei Tanács elnökétől. A Sepsiszentgyörgy melletti Sugásfürdőn, Bölönben, Bükszádon és Baróton azonban nem kezdték el a munkát. Ez utóbbi település esetében a csúszás oka az, hogy „van egy kisebb vita a baróti polgármesterrel” – nyilatkozta Tamás Sándor. Megegyeztek az erdővidéki város első emberével – mondta el a tanácselnök –, hogy egy medence és egy öltöző kialakítását vállalja, de most teljesen ki akar szállni a programból.

Barót „átvállalása”

„Több problémám is van a projekttel” – fejtette ki lapunk érdeklődésére Nagy István baróti polgármester. Egyik az, hogy Baróton olyan helyen akarnak gyógymedencét építeni, ahol nincs borvízforrás. Ezenkívül – mint mondta – a rájuk eső önrész 160 ezer lejről 930 ezer lejre emelkedett. Tamás Sándor szerint a baróti polgármester nyakassága miatt nem fog megállni a program, hiszen a rá eső részt átvállalja a sepsiszentgyörgyi önkormányzat. Emiatt azonban csúszhat a megyeszékhely Sugásfürdővel közösen megvalósítandó infrastruktúra-fejlesztése. „A munka még nem kezdődött

el, de nincs semmi veszve” – így fogalmazott lapunk érdeklődésére nemrég Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester, aki szerint mivel más településektől vállalnak át munkákat, fél évvel kérték fogják a kivitelezési határidő meghosszabbítását.

Nehézkesen, de megy

Baróttól eltérően Székelyudvarhely önrésze megvan a projekthez, s meg is egyeztek a kivitelezővel, illetve a megyei tanáccsal, hogy milyen jellegű munkákat végezzenek el. „Sikerült elérni, hogy például egy biciklit építése is bekerüljön a projektbe, amely a várostól vezetne ki Szelykefűrdőig” – mondta érdeklődésünkre Bunta Levente Zoltán polgármester. „Átadtuk a területet a kivitelezőnek, nehézkesen mentek a dolgok, de várjuk a munka

A gyógyfürdőkultúra felélesztése

A Borvizek útja beruházás az ásványvízre épülő hagyományos székelyföldi gyógyfürdőkultúrát élesztené fel, ötvözve azt a mai, korszerű elvárásokkal. A projektben Kovászna megyéből Sepsiszentgyörgy-Sugásfürdő, Előpatak, Bölön, Barót, Bodok, Sepsibükszád és Bereck vesz részt, míg Hargita megyéből Tusnád, Csíkszered-Zsögödfürdő, Borszék, Gyergyóremete, Szentegyháza-Homoródfürdő és Székelyudvarhely-Szejkefürdő.

indítását, már az önrészt is odaadtuk a megyei önkormányzatnak” – tette hozzá a polgármester, aki szerint egyes helyszíneken már meg is történtek az első kapavágások.

Hiányzó önrészek

Araszol, de azért menegyet előre a Borvizek útja Gyergyóremetén is. „Az önrészüket beterveztük a költségvetésbe, de hogy pontosan miből lesz meg, azt még nem tudjuk” – nyilatkozta az

ÚMSZ-nek Laczkó-Albert Elemér, Gyergyóremete polgármestere. „Nagyon messze van a szerződő fél, akivel nincs hogy szóba álljon az ember” – foglalta össze a nehézségeket Laczkó-Albert, aki igen magasnak tartja a 30 százalékos körüli önrészt. Gyergyóremetén két helyszínen zajlanak a munkálatok a központban, valamint egy régi, századfordulós népi fürdőt újítanak fel, korszerűsítik az infrastruktúrát: utakat, járdákat, sétányokat és a világítást.

Ötmillió eurót adna az EU

Összesen tízmillió euró értékű beruházások valósulnak meg a Borvizek útja nevű program keretében. Hargita és Kovászna megye ötmillió eurót kapna pályázati formában, a projekt ezen felüli értékét a helyi önkormányzatok és kisebb mértékben az állami költségvetés (1,6 millió eurót) állja. Székelyudvarhelynek például 326,5 ezer euróval, Tusnádfürdőnek 335 ezer euróval, Borszéknek több mint 550 ezer euróval kell hozzájárulnia a projekthez.

Fizetne-e a Confort?

„Amennyiben a beruházások nem készülnek el időre, a munkával megbízott cégnek vállalnia kell a felelősséget” – nyilatkozta lapunknak Borboly Csaba, Hargita Megyei Tanácsának elnöke. Probléma akkor adódhat, ha a minisztérium által leszerződött vállalat csődöt jelent. Borbolytól megtudtuk, hogy a korábbi nézeteltérések a temesvári projektvezetővel, a Conforttal mára sem enyhültek, de igen sok vitával elju-

tottak arra a szintre, hogy dolgoznak a munkagépek.

Mint arról lapunkban többször beszámoltunk, a munkálatoknak tavaly márciustól kellett volna elkezdődniük. A késlekedés oka az volt, hogy a fejlesztési tárca már tavaly átutalt másfél millió euró előleget a projektvezetőnek, amely azonban azt nem adta tovább a kivitelezéssel megbízott magyarországi Betonút Rt.-nek, s ez utóbbi így nem volt hajlandó elkezdni a munkát. Számos problémát okozott az is, hogy a pályázat megírását minisztériumi szinten végezték, s nem vették figyelembe a helyi igényeket.

Bizonytalan a haladék

A munkálatokat szeptember közepéig kellene befejezni az európai uniós pályázat értelmében. A sajtóban megjelent információk szerint abban az esetben van lehetőség a kivitelezési határidő meghosszabbítására, ha a megadott időpontra legalább kétharmadát sikerül befejezni a projektnek. „Lehetnek olyan objektív tényezők, amelyek alapján az uniós szabályozás szerint is elfogadható a határidő-módosítás” – szögezte le Borboly, aki szerint két hónapon belül fognak tisztában látni a témában. ◀

Felfrissülés az ásványvízforrásnál. Szébb környezet fogadná a turistákat a Borvizek útja program fejlesztéseinek köszönhetően

Fotó: ÚMSZ

Röviden

Alkalmaz a Clujana

Száz személyt alkalmaz a kolozsvári Clujana cipőgyár – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján Alin Tișe, a Kolozs Megyei Tanács elnöke. Bár egyelőre három-négy hónapos időszakra alkalmaznak a szabadságon és a varrodákban, a szerződés meghosszabbítható. Tișe szerint különösen örövendetes válságidőben munkalehetőséget kínálni – írta az Agerpres.

Még több roncsjegy

Harmincezer értékjeggyel pótolhatják ki a Roncsautó programot, miután a legutóbb kiadott ötvenezres példányszámot hét végéig várhatóan szétosztják az ügynökségek – közölte tegnap Borbély László környezetvédelmi miniszter. A Mediafax szerint az intézkedéssel eddig 110 ezer roncsjárművet vontak ki forgalomból és 22 ezer új gépkocsit irattak be.

Készül az „Első kilakoltatás” – állami garanciával

Sz. Zs.

► Felére esett vissza az Első ház programra benyújtott igénylések száma ahhoz a kezdeti lelkesedéshez képest, mely indulásakor, tavaly októberben övezte az intézkedést. A megcsappant érdeklődés oka szorosan összefügg a kormányzat megszorító intézkedéseivel: a potenciális vásárlókat a fizetések és nyugdíjak bizonytalansága készítette megtorpanásra. Szakértők szerint a bércsökentések által kialakult helyzet annyira komoly, hogy akár az ingatlanpiac blokádjához is vezethet, szerintük még az áremelkedéseknél is nagyobb mértékben hátráltatják az ágazatot. Mint ismeretes, biztosnak számító jövedelmüknek köszönhetően a legnagyobb eséllyel induló Első ház-igénylők éppen a közzsféra alkalmazottai voltak – a „szerencsések” most nehéz pillanatoknak

nézhetnek elébe, hisz nem biztos, hogy a megcsappant családi költségvetésből futja még a havi részletre is.

„Pillanatnyilag előreláthatatlan, hogy hány igénylő válhat törlesztésképtelenné. Számuk bármikorára nőhet, ám az sem kizárt, hogy senkit sem érint majd” – válaszolta Aurel Șaramet, a programért felelős országos garanciaalap (FNGCIMM) igazgatója a Gándul azon kérdésére, hogy hány „első ház” kilakoltatására lehet számítani az elkövetkezőkben. Ezt megelőzően azonban az Incont.ro-nak részletezen kifejtette, hogy amennyiben valaki fizetésképtelenné válik, az országos pénzügyi igazgatóság (ANAF) mindent megtesz annak érdekében, hogy a hitelező banknak fizetendő, „államilag garantált” összeget maradéktalanul behajtsa. Ennek érdekében, nemcsak az ingatlanból tessekelhetnek ki, hanem

szükség szerint akár az illető ingóságait vagy jövedelmét is lefoglalhatják. Korábban beszámoltunk róla, hogy az Első házat nemcsak az tette igazán népszerűvé, hogy gyakorlatilag önrész és kezes nélkül lehetett kölcsönt felvenni, hanem a jól csengő biztosíték is, miszerint „kormányzati garanciával”. Kezdetben kevesen gondoltak arra, hogy a kormány kezessége nem a vásárlót védi, hanem a hitelt folyósító pénzügyintézetet.

Miközben likviditásuk emelése érdekében a bankok egyre „éhesebbek” a törlesztésekre, a 30 napot meghaladó banki hiteltartozások megállíthatatlanul növekszenek: a Román Nemzeti Bank legfrissebb felmérése szerint az összeg áprilisban 2,6 milliárd euróra ugrott. A Deutsche Bank pedig tovább növekvő hátralékten denciát jósol a kelet-európai térségben. ◀

Lejtőn marad az euró

ÚMSZ

► Négyéves mélypontra esett kedden az euró árfolyama, magával hozva ugyanakkor a dollár értékének megerősödését: a közöségi valuta 1,2111 dollárt ért, mint legutóbb 2006 áprilisában. Bár a tőzsdei kereskedők jelenlegi óvatosságukat az európai pénzzemmel szemben azzal magyarázzák, hogy Franciaország lehetséges visszaminősítésétől tartanak, a devizapiaci fejleményre a geopolitikai történések is hatással vannak – mint például a bizonytalan közel-keleti vagy a koreai helyzet. Amint a német *Handelsblatt* által megszólaltatott elemzők rámutattak, a helyzet annyira kiszámíthatatlan, hogy Európának már a jelenlegi árfolyam megőrzéséért is meg kell küzdenie.

Olajat öntött a tűzre az is, hogy az Európai Központi Bank (ECB) frissen közzétett adatai szerint a közösség bankjait a következő másfél évben 195 milliárd eurós veszteség érheti a nem perfor-

mens hitelek miatt. A pénzügyintézetek helyzetét tovább nehezítheti az, hogy a tetemes államadósságok és a megszorító intézkedések következtében lelassulhat a gazdasági fellendülés. Bár az ECB fokozatosan leállítani készült a bankoknak a 2008-as „összeomlás” után nyújtott kedvezményes hitelpolitikáját, most ismétlenül mentőövet kellett dobni a krízishelyzet enyhítésére, ezúttal az EU központi bankjainak. Anélkül, hogy az országokat megnevezte volna, az ECB a napokban újabb 35 milliárd euró értékben vásárolt államkötvényeket – szakértők szerint a tranzakciók minden bizonytalanságot elmozdítottak a jelenleg legproblémásabbnak számító dél-európai tagállamokkal folytat.

Az uniós gazdasági helyzetét az is rossz fénybe állítja, hogy az Eurostat tegnap közzétett áprilisi munkanélküliségi mutatói – a biztató előrejelzések ellenére – 0,1 százalékkal emelkedtek. Az euróövezet országaiban 10,1 százalékra ugrott az állástalanok aránya. ◀

Záptojás a kormány fejére

Munkatársainktól

► A pedagógusok lankadó lelkesedéssel, a közalkalmazottak jelentős része azonban kitarással folytatta a tegnap megkezdett általános sztrájkot. Bukarestben a közszállítási vállalatok szolidaritási akciója miatt néhány órára lebénult a közlekedés, a vidéki városokban kisebb incidensekre is sor került.

Teátrális tüntetés Temesváron

Temesváron a nagyobbik kormánypártnak szánt, narancssárgára festett tojással dobálták meg a helyi adminisztratív központ épületét a feldühödött közalkalmazottak és nyugdíjasok. A prefektúra épülete előtt felvonultak az egészségügyi, a tanügyi, a pénzügyi és a közigazgatási szakszervezetek képviselői: az érdekvédők azzal vádolták a kormányt, hogy elzárkózik a társadalmi párbeszéd elől, és az 1989-es fordulat előtti politikai gyakorlatot követi. A tojás-akció zárásaként „banizni” kezdtek a résztvevők: aprópénzzel dobálták meg a prefektúra épületét, és azt skandálták: „Éljenek meg az alamizsnából a megszorító intézkedések szorgalmazói!”

Panaszfal a váradi Müllerájan

A hét elején visszafogott volt a sztrájk Nagyváradon, tegnap viszont már ott is látványosan folytatódott a demonstráció. A prefektúra előtt nagy tömegben jelentek meg a közalkalmazottak, a hangszórók folyamatos panaszáradatait zúdítottak az ablakok mögött várakozó előjárókra. A tömegben ismert arcok is feltűntek: megjelent a Nagyvárad Állami Színház, valamint az Arcadia Gyermek- és Ifjúsági Színház román és magyar társulata,

A fővárosban tegnap reggel vasrácsok várták a metróbejáratnál a munkába igyekvőket Fotó: Tofán Levente

képviseltették magukat a filmharmonia zenészei. A művészeket nyugdíjasok, a helyi büntetés-végrehajtó intézet munkatársai, közalkalmazottak százai kísérték és támogatták. Külön „panaszfalat” hoztak létre az egykori Mülleráj, Ady Endre kedvelt kávéházának teraszán, itt adhatott hangot felháborodásának az, aki nem csak jelenlétével, de megszólalásával is támogatni akarta a tüntetést.

A már-már családi hangulatú demonstráción a tömeg ironikus jelszavakkal erősítette fel a szónokok mondanivalóját: „Éljen a kormány a mi fizetésünkben!” – hangoztatta fenyegető kívánságát az egyre lelkesebb alkalmi kórus. „A gyermeknap szomorú aprópénz a sztrájkhoz – fogalmazott élesen Ioan Tenț a Szabad Tanügyi Szakszervezet Bihar megyei elnöke –, mert a gyermekeinknek nincs jövője, elvették tőlük a reményt is”.

Gheorghe Bejan, a helyi önkormányzat érdekképviselői szervezetének vezetője figyelmeztetett: ma százötven vonultak az utcára az intézmény képviselőiben, de

ha kell, száz alkalmazott támogatja jelenlétével a soron következő tüntetést. Petre Panait, a Nagyvárad Állami Színház színésze és a színház Scena szakszervezetének vezetője tájékozódásra és kultúrafogyasztásra szólította fel az egybegyűlteket. „Kultúra nélkül manipulálható a tömeg” – figyelmeztetett a színész-érdekvédő.

Alkalmi demonstrálók Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen zuhogó esőben több ezres tömeg verődött össze, a belvárosban két órára a gépkocsiforgalmat is leállították. A tüntetőkhöz a demonstráció ideje alatt szép számban csatlakoztak a járókelők is. Eredetileg a megyei kórháznál gyülekeztek a tiltakozók, de mire a polgármesteri hivatal, a prefektúra és a Kultúrpalota által körbehatárolt tere ért a felvonulás, duplájára duzzadt a tömeg. Becslések szerint ötezer ember zsúfolódott össze a meglehetősen szűk belvárosi csomópontba; a kormány lemondását követelők között megjelentek a börtön, a rend-

őrség, a megyei önkormányzat, a művészeti intézmények, a Nemzeti Színház, a Maros Művészegyüttes, a filmharmonia és a kórházak alkalmazottai, de szép számban képviseltették magukat a pedagógusok, nyugdíjasok, is. „Ez már egyenlő a tömeggyilkossággal, tűrhetetlen, amit ez a kormány művel!” – fakadt ki az egyik résztvevő.

Belőtték a metrósztrájkot

Az egésznapos sztrájkról lemondtak ugyan a két bukaresti tömegközlekedési vállalat munkatársai, a Metrorex és a RATB azonban úgy döntött: a legforgalmasabb órákban nem indítanak járatokat. Délig a pihenőállásokban maradtak a metrósztrájkot követők, a bukarestiek többsége kénytelen volt saját autójukra támaszkodni, emiatt egymást követették a forgalmi dugók. „Lát-szik, hogy senki nincs ekkora autósforgalomhoz szokva, mindenki siet, szabálytalanok. A sofőrök eszevesztetten előznek, elem vág-nak, majd ok nélkül lefékez-

nek. Én meg csak itt kapodom a kormányt jobbra-balra, s az utasok engem szidnak, hogy milyen traktorista módra vezetek” – panaszkodott tegnap reggel a 331-es fővárosi buszjárat vezetője. A rendőrségre negyvenhét sürgősségi hívás érkezett a kaotikus közlekedés miatt, mindenki a Diadalív, illetve a központi sugárutak körüli dugókra, eltorlaszolt utakra panaszkodott.

A Metrorex akciójával ismét a taxivállalatok jártak jól, a munkába, iskolába sietők többsége ugyanis nem fért fel a buszokra. „Több buszjeggyel készültünk ma, de nem mondhatnám, hogy többet is adtunk el, mint máskor. Viszont többen vásároltak körülfel-tölthető utazási kártyákat, ami jobb befektetés, mert nem jár le, később is fel lehet használni” – magyarázta lapunknak Letitia G., a Romana téri jegyiroda eladója.

Vakáció június elején

A hét eleji lelkesedéshez képest visszafogottabban folytatódott a pedagógusok sztrájkja tegnap. Nagyon sok intézményben tartottak japansztrájkot. A bukaresti Ady Endre Elméleti Líceum tanári kara nem csatlakozott a tegnapi munkabeszüntetéshez, a diákok mégis „szabadnapot” kaptak: a kisebb osztályosok a gyermeknapot az állatkertben töltötték, a felsőbb tagozatosokat pedig egyszerűen hazaküldték, hogy ne zavarják a reggel kilenc órától érettségiző társikat. „Számoltunk a metrósztrájk következményeivel is, meg akartuk kímélni a diákokat a nehéz közlekedéstől. Ha nyolcra be is értek volna, kilenctől úgyis haza kellett volna menniük a gyerekeknek” – magyarázta a különös vakáció hangulat okát lapunknak Bejan Ibolya, az intézmény igazgatója. ◀

Röviden

Gyenge teljesítmény matematikából

Viszonylag gyengén teljesítettek az idei nyolcadikosok a matematika záróvizsgán, szomorú statisztikával szolgált idén Székelyföld – derült ki az oktatásügyi minisztérium frissen napvilágot látott összesítéséből. Az általános iskola végzőseinek csupán 3,3 százaléka ért el maximális pontszámot, a felső tagozatosok több mint húsz százaléka 5-nél kisebb jegyet kapott. A legsikeresebben Mehedintji megyében teljesítettek a vizsgázók: ott a nyolcadikosok 91,66 százaléka felelt meg a követelményeknek. A legrosszabbak az eredmények Hargita megyében, ott a sikeresen vizsgázók aránya 69,53 százaléka. A legjobb matekesek Bukarestben végeztek: 615 diák kapott tízest a matematika dolgozatára.

Újraindul a pedagógiai képzés

Négy év után újraindul a középiskolai óvo- és tanítóképzés a székelyudvarhelyi Benedek Elek Líceumban. A Hargita Megyei Pszichopedagógiai Központ által, még a beiskolázás előtt készített felmérés szerint, a megyei nyolcadikosok közül 100 diák jelezte azt, hogy a következő tanévben pedagógiai szakirányú osztályban szeretne továbbtanulni. A képzés elindítása azért fontos, mert a legközelebbi magyar nyelvű közép-fokú tanítóképző Kézdivásárhelyen van. Ebbe az intézménybe a megyéből, a környező megyékből illetve Gyimesből jöttek mindeddig a diákok. Bár a képzés elindítása jelentős érdeklődésnek örvend, azt még nem tudni, mire elég a diploma: az új tanügyi törvény szerint pedagógusként csak felsőfokú végzettséggel lehet elhelyezkedni.

Tornádók és árvíz Erdélyben

ÚMSZ

► A héten már másodszor bocsát ki sárga veszjelzést az Országos Meteorológiai Intézet, több megyében is megnövekedett csapadékmennyiségre kell ma is számítani. Várhatóan heves viharok alakulnak ki, a nyugati és a déli régiókban árvízriasztás lépett életbe. A májusi rendkívüli időjárás és rekordmennyiségű csapadék után június elején is nehézségeket okoz az eső. Különösen veszélyeztetett a Kraszna, a Fekete- és a Fehér-Körös, a Bega, a Temes, a Borzsova vízgyűjtő medencéje, valamint az Olt középső szakasza. Az Országos Vízügyi Hivatal munkatársai folyamatosan figyelik a vízhozamot, és koordinálják az árvíz elleni

Az erdélyi városok fölött ismét elsötétül az ég

Fotó: Mediafax

védekezést, 23 megyében dolgoznak a katasztrófaelhárítás munkatársai. Arad, Fehér, Argeș, Bihar, Buzău, Brassó, Kovászna, Kolozs, Krassó-Szörény, Dolj, Gorj, Hargita, Hunyad, Maros,

Olt, Prahova, Szatmár, Szeben, Szilágy, valamint Temes megyében van fokozott készültség. Jelentős károkat okozhat, hogy a júniusi esőzés heves viharokkal köszönt be: torrenciális csa-

padék okozhat károkat. A helyzetet nehezíti, hogy hasonló viharokra került sor a hét elején, számos helyen vízátmosások, földcsuszamlások nehezítik a közlekedést. Több régióból – így Maros, Szatmár és Temes megyéből – érkezett jelentés arról, hogy nemcsak a folyók megnövekedett vízhozamával, de a mezőgazdasági területeket elárasztó belvízzel is nehezen küzdenek meg a helyiek, és az árvízvédelem munkatársai. Az idei nyárelőn beköszönő árvízveszélyre még április elején figyelmeztetett az Országos Vízügyi Hivatal, az érintett régiókban preventív intézkedésekre került sor, ezzel magyarázható, hogy mindeddig sikerült mérsékelni a megáradt folyók által okozott károkat. ◀

Újra tartanak állatvásárt a háromszéki falvakban

Kovács Zsolt

► Kovászna megyében hosszú idő után újra beindulhatnak az állatvásárok, ha azok működtetői vállalják a fejlesztésekkel járó beruházásokat, és betartják az érvényben lévő uniós szabványokat. A térségben jelenleg egyetlen állatvásár sem működhet, ugyanis sehol sem sikerült biztosítani az előírt feltételeket. Jelenleg a rászoruló gazdák a szomszédos megyékből kénytelenek állatokat vásárolni. Sikó Barabási Sándor főállatorvos szerint az állatvásárok beindításának feltétele, hogy a vásár ideje alatt a működőtők biztosítsák a folyamatos állatorvosi ellátást, a vásár területét megfelelően különítsék el, illetve gondoskodjanak a szabvány szerinti

szeméttárolók kialakításáról. Elengedhetetlen olyan helység fenntartása, ahol az üzletelek ki tudják állítani az adásvételi dokumentumokat. Sajnos, az állatvásárok beindítása után is tilos lesz sertéseket árusítani a megyében. Ebben az évben csak lovak, szarvasmarhák, juhok és szárnyasok cserélhetnek gazdát. A sertések árusítása az év végéig tilos, mivel addig tart a sertépestis miatt érvényben lévő karantén. Amennyiben év végén kiderül, hogy sikerült teljesen felszámolni a ragályos betegséget, újra engedélyezik a sertések árusítását. A megfelelő körülmények hiánya miatt a hatóságok 2000-ben rendelték el a sepsiszentgyörgyi, kézdívásárhelyi, baróti és bodzafordulói állatvásárok bezárását. ◀

89 éjszaka a csillagok alatt

Kánya Gyöngyvér, Budapest

► A Nagyvárad Állami Színház Szigligeti Társulatának két vendéglőadásával összesen közel száz program várja a könnyű, esti kikapcsolódásra vágyó közönséget Budapest két közkedvelt szabadtéri színpadán. Az olasz Al Bano koncertjével tegnap este indult, és egészen augusztus 28-ig tartó Budapesti Nyári Fesztivál az opera, a musical, a vígjáték, a tánc és a könnyűzene műfajait csalogatja ki a zárt terekből a csillagos ég alá. A fesztivál évek óta sikeres kapcsolatot ápol a határon túli magyar színházakkal is, a Nagyvárad Állami Színház 2008 óta állandó fellépő. „Már több éve vendégül látunk határon túli társulatokat, hiszen küldetésünknek érezzük, hogy a kőszínházak zárásával átvegyük az ő kulturális szolgáltatói szerepüket a nyárra, s ebbe a küldetésstudatba természetesen nem csak a hazai, de a határon túli színházi élet ápolása és nyári képviselője is be-

Fotó: Biró István

A nagyváradai társulat A kávéház című Goldoni-vígjátékkal nevelteti meg a budapesti közönséget

letartozik” – nyilatkozta az *Új Magyar Szónak* Bán Teodóra, a Budapesti Nyári Fesztivál programkínálatáért felelős Szabad Tér Színház ügyvezető igazgatója. „Idén már hivatalos formát, nevet is adtunk az évek óta formálódó igénynek: a Színházi Szemle, Szent

Iván napjától Szent István napjáig közel harminc különböző előadást vonultat fel. A válogatás a hazai és a határon túli kőszínházak 2009/10-es évadjának legjobb, legjobbjaitól kezdve, legújabb, legjobb előadásaitól kínálja a legizgalmasabb előadásokat” – mondta az ügyvezető igazgató, hozzá-

téve, hogy természetesen idén is nagy sikerre számíthatnak. A nagyváradiai Goldoni *A kávéház* című vígjátékát és Moravetz Levente–Venczel Péter: *Ali baba és / vagy negyven rabló* című musicaljét adják elő augusztusban a Városmajori Szabadtéri Színpadon,

amelynek nézőterét idén esővédő tetővel szerelték fel. S ha valaki mégsem tudná testközelből élvezni a nagyváradiai vagy például a 100 Tagú Cigányzenekar 25 éves jubileumi produkcióját, arra a *netszinhaz.com* vár. „Az élő, online közvetítéssel a határon túli magyaroknak szeretnénk kedvezkedni, hogy ők is úgy érezzék, mintha itt lennének, hogy nekik is módjukban álljon megtekinteni 18 előadást, természetesen az eredeti ár töredékéért” – nyilatkozta Kovács Áron, a Live Ticket Kft. vezetője. „A netszínház semmiképpen nem konkurencia a fesztivál számára, inkább tökéletesen kiegészíti azt, sőt jó hírünket viszi a határokon túlra is” – tette hozzá Bán Teodóra, majd kiemelte, hogy mivel Színházi Szemle lesz jövőre is, nagy érdeklődéssel és szeretettel várják a határon túli színházak jelentkezését. „Nem csak magunk miatt, de a közönség is igényli, hogy határon túli előadásokat is láthasson a szemle keretén belül”. ◀

Lászlóffyra emlékeztek

Sipos M. Zoltán

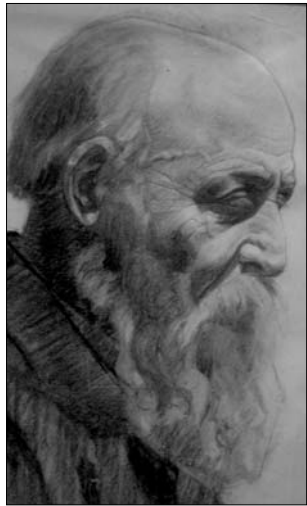
► Halálának egyéves évfordulóján a költő kortársai, barátai emlékeztek Lászlóffy Aladára a kincses városban. A Kolozsvár Társaság által szervezett Emlékezés Lászlóffy Aladára nevet viselő ünnepséget nagy érdeklődés övezte, hisz sok kolozsvári számára kiemelt jelentőséggel bír a torjai születésű költő munkássága. Az ünnepségen Lászlóffy verseiből és prózáiból Rekita Rozália és Jancsó Miklós színművészek olvastak fel. Meghívottként Széles Klára irodalomtörténész méltatta a költő-író életművét, de Szilágyi István és Sigmond István, a kolozsvári *Helikon* irodalmi folyóirat főszerkesztője és felelős titkára is megemlékeztek hajdani munkatársukról. Lászlóffy Aladár számos irodalmi díj mellett megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét és a Románia Csillaga kitüntetést is. Tavaly, április 20-án hunyt el. Családjá a kolozsvári Házsongárdi temetőben helyezte örök nyugalomra. ◀

Újabb Gyárfás Jenő-kép került Szentgyörgyre

Kovács Zsolt

► Egy magyarországi magángyűjteményből származó Gyárfás Jenő-tanulmányrajzzal gazdagodott a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum gyűjteménye. A veszprémi Beck Jenőné magánhagyatékának rendezésekor került elő Gyárfás Jenő *Férfifej* című tanulmányrajza, amelyet a rendezéssel megbízott Máté Éva, a Veszprémi Zsidó Hit-

község előjárója a háromszéki múzeumnak ajándékozott. Az adományozást igazoló feljegyzésből kiderül: a veszprémi Laczkó Dezső Múzeum restaurátora, Koncz Pál javasolta, hogy a rajzot a művész alkotásainak legjelentősebb részével rendelkező Székely Nemzeti Múzeumnak adományozzák. A képet Dimény Attila, a kézdivásárhelyi Céhtörténeti Múzeum igazgatója szállította Sepsiszentgyörgyre. Vargha Mihály, a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum igazgatója szerint a hazakerült kép Gyárfás Jenő müncheni periódusából származik, azaz az 1870-es évekből. „A tipikus Gyárfás-tanulmányrajz modern formai jegyeket hordoz. Az aprólékosan kidolgozott arcot mesterien ellenpontozza a lazán, vázlatosan kezelt ruházat. Értékes darabbal gazdagodtunk, amelyet rövidesen, az ősszel újranytandó, *Panteon* című állandó kiállításon láthat leghamarabb a nagyközönség” – mondta lapunknak Vargha Mihály. ◀

A Férfifej című tanulmány

Mágori Varga Béla újrafelfedezése

Háromszék méltatlanul háttérbe szorult festőszülőltje, az imecsfalvi származású Mágori Varga Béla emléke előtt hódol az a kiállítás, amely csütörtökön nyílik a sepsiszentgyörgyi Gyárfás Jenő képtárban. A művészeti lexikonok ugyan számon tartják a festő Mágori Varga Bélát, a szülőföldön azonban újra fel kell fedeznünk a festőt, pályájának hozzánk fűződő szakaszát, értéktartó művészetét. A 36 képet felvonultató tárlaton nemcsak Mágori Varga-alkotások lesznek jelen, hanem kortársainak művei is. A kiállításon a csíkszeredai Pallas-Akadémia Könyvkiadó gondozásában megjelentetett Murádin Jenő Mágori-monográfiát is bemutatják.

Gyermeknapot hozott a postás

Interaktív versenyekkel tarkított programot nyitott meg Moldován József államtitkár Csíkszeredában

Hírösszefoglaló

► A bélyeggyűjtés fogalmával ismerkedhettek meg a csíkszeredai gyermekek, valamint a posta tevékenységével és szerepével, emellett előadásokat hallhattak társaiktól és szakemberektől, illetve bélyeggyűjtőktől tegnap. A Gyermeknap tevékenységek bélyeggyűjtő szemmel elnevezésű egész napos rendezvényt a Nagy István Művészeti Liceumban tartották. Az eseményt Moldován József távközlési államtitkár nyitotta meg, aki üdvözölte a szervezők kezdeményezését. „A bélyeg a barátság jele lehet” – hangsúlyozta Moldován József. Mint kifejtette, az emberek azért leveleznek, hogy kommunikáljanak, barátságokat kössenek és ápoljanak. Az államtitkár elmondta: az emberi kommunikáció kez-

deteitől, a postagalambos levelezéstől hosszú út vezetett napjaink postai szolgáltatásainak kialakulásához.

Képzés gyermeknap hangulatban

A rendezvény tanítási program szerint zajlott: a gyermekek 50 perces órák

helyett előadásokat hallhattak társaiktól és szakemberektől, bélyeggyűjtőktől, majd az előadások után ki mit tud-típusú interaktív versenyeken vehettek részt; a helyesen válaszoló gyerekeket díjakkal jutalmazták.

A Távközlési és Kommunikációs Társadalom Minisztériumához tartozó Har-

százaléka naponta legfennebb egy órát tölt szüleiével, négy gyerekből csak egy tölt 5 óránál többet velük egy hétvégi napon, és csak ritkán vagy egyáltalán nem beszélgetnek szüleikkel a terveikről (31 százalékkal), érzelmeikről (26 százalékkal) vagy gondolataikról (16 százalékkal) – tájékoztatott Pető. „A száraz számadatokon túl egy dolog biztos: a gyerekek nem jön el kétszer, következésképpen e nap alkalmából arra kell bízni a szülőket, szenteljenek nagyobb figyelmet gyerekeiknek, nagyon gyakran egy kicsi hang nagy problémát jelezhet” – mutatott rá a képviselő.

Legyen minden nap gyereknap

„Június elsején a nemzetközi gyereknapot ünnepeljük, amely olyan alkalom, amikor kifejezhetjük gyerekeink iránti szeretetünket, megbecsülésünket” – hangsúlyozta Pető Csilla képviselő, aki parlamenti felszólalását elsősorban nem e nap ünnepélyes jellegéhez kapcsolta, hanem inkább a társadalmi realitásokhoz. A képviselő arra az áprilisi Gallup-felmérésre utalt, amely a felnőttek figyelmébe ajánlja: mindaz, amit egy hét alatt gyerekeik társaságában tesznek, órában mérhető, és mindössze napi 60 percet tesz ki. A 7 és 14 év közötti gyerekek 49

gita Megyei Postahivatal június 1-jén emlékbélyegzőt és levelezőlapot adott ki a gyermeknap alkalmából, illetve Farkas Bertalan első magyar úrhajós, Ayrton Senna Forma 1-es versenyző és Galileo Galilei személyét megörökítő.

Csipike a bolgár gyermekeknek

Magyar mesekönyvvel ünnepelték a nemzetközi gyermeknapot tegnap a szófiai Magyar Kulturális Intézetben: bemutatták Fodor Sándor *Csipike, az óriás törpe* című mesekönyvének nemrégiben megjelent újabb bolgár kiadását. Fodor Sándor József Attila-díjas romániai magyar író, műfordító Csipike meseregény-sorozatából eddig hét kötet jelent meg Bukarestben. Bulgáriában is népszerű könyvről van szó, Szófiában először 1990-ben látott napvilágot bolgáruul *Csipike, az óriás törpe*. Most új kiadásban, új fordításban és gazdagon illusztrálva jelent meg a mesekönyv. ◀

Elégedett a TIFF-zsűri

Barmak Akram filmjében szerepelhet Monica Bîrlădeanu – tudtuk meg a TIFF-zsűri tegnapi sajtótájékoztatóján, melyen az újságírók többszöri unszolása és keresztkérdései ellenére sem derült ki, hogy ki nyerheti meg a Transilvania Trófeát.

Farkas István

Felsorakozott a sajtó képviselői előtt a 9. Nemzetközi Erdélyi Filmfesztivál (TIFF) zsűrije tegnap a kolozsvári City Pláza Hotelben. Oana Răsuceanu, a TIFF PR-menedzsere hangsúlyozta, más fesztiváloktól eltérően itt nincs zsűrielnök, a zsűritagok – Christine Dollhofer, az ausztriai Crossing Europe fesztivál igazgatója, Martin Blaney, a Screen International című folyóirat munkatársa, Monica Bîrlădeanu román színésznő, Ineke Smits filmrendező és Barmak Akram, aki a *Kabuli kölyök* című filmjéért tavaly megkapta a TIFF legjobb rendezésért járó díját – egyenlő feleként értékelnek

Jó szerep, jó fesztivál, jó munkatárs

Monica Bîrlădeanu újságírói kérdésre válaszolva elmondta, nem bánta meg, hogy elvállalta Bobby Păunescu Olaszországban betöltött *Francesca* című filmjének címszerepét. „Az, hogy ez a szerep illett rám a legjobban, vagy egy másik fog, nem tudom megmondani, hisz úgy van, mint a kesztyűvel, előbb fel kell próbálnod, hogy tudd: jó-e. De szere-

tem a kihívásokat” – fogalmazott. Christine Dollhofer felszólalásában a fesztivált dicsérte. „Kolozsvár a TIFF által Románia filmfővárosa lett – hangsúlyozta, majd hozzátette, ez az egyetlen fórum Európában, ahol a román filmtermés a maga teljességében izlelhető”. A fesztivál pozitívumait emelte ki Barmak Akram

ganisztáni rendező is, aki elmondta, irigyli Romániát, a TIFF-et, hisz országában katasztrófális helyzetben van a mozi. „A Kabuli Nemzetközi Filmfesztiválra három külföldi rendező jött el, a többiek félték” – mondta szomorúan Akram, aki reméli, idővel átültheti országába a TIFF-en tapasztaltakat.

„A fesztivál kiváló lehetőség arra, hogy találkozzak a szakmabeliekkel, bár zsűritagként idén korlátozva vagyok. Örülök, hogy színész is van a zsűriben, Monicával meg is beszéltem már, hogy a közeljövőben együttműködünk” – jelentette ki Akram, amit a román színésznő mosolygós nyugtázott.

Rendezői és színészi ars poetica

A melyik a jó fesztiválfilm kérdésre válaszolva Ineke Smits, a The aviatrix of Kazbek című film rendezője elmondta, egy fesztiválon, divaton kívüli filmeket keres, olyanokat, amelyek nem illeszkednek a mainstream alkotások hullámába. Barmak Akram szerint „a jó filmnek a vászon után is folytatódnia kell. A jó film követ az utcán, találkozik szereplőivel, részévé válik. Tehát ami a legfontosabb: kölcsönhatásba kell lépjen a közönséggel”. Monica Bîrlădeanu azokat a filmeket részesíti előnyben, melyek érzelmi-
leg is megérintik. ◀

Egy kolozsvári hotelben sajtótájékoztatót tartott a TIFF-zsűri. A sajtó kivételével mindenki elégedett A szerző felvétele

Száz szó

Számítógépes szoftvert dolgozott ki egy német agrárszakember a tehenek hangjelzései lefordítására. A program képes beazonosítani, ha a tehen éhes, fejésre van szüksége, vagy éppen fogamzóképes állapotban van. A „tehenészótár” alkotója szerint a tehenek szó-fukarok, mert zsákmányállatként az evolúciós fejlődésnek megfelelően nem használnak fájdalmat jelző hangokat, azzal ugyanis továbbra ragadozókat csábítanak magukhoz. Beszédükben a szomjúság és az éhség közt sem tesznek különbséget. A 39 tehéntől származó több száz felvételt egy matematikai modellben rendszereztek. Ennek segítségével az éhes és szomjas állatok hangját teljes biztonsággal fel lehet ismerni. Szerintem a jó gazdák szoftver nélkül sem hitték azt, hogy Riska az új agrártörvényről értekezik.

(szűcs el)

Postafiók

Ez a búcsú mégis az a búcsú?

Az ÚMSZ 2010. május 25-i számában „Ez a búcsú az a búcsú” címmel megjelent cikk egy zárandok véleményét idézi, aki szerint „ez a búcsú már nem az a búcsú” Majd a továbbiakban beszámol a történekről. Mint Csíksomlyó szülöttje, egy kis fenntartással osztom a nyilatkozó véleményét. A több évszázados múltnak örvendő búcsús zárandoklat egészen a legújabb időkig más-ként folyt le. (...) A ferences atyákat gyakorlati megfontolások indították, hogy a búcsús ünnepi szentmise színhelyét a kegytemplomból áttegyék a Nyeregbe. A letűnt századokban a nagykikerülés jelentette a búcsú koronáját. Ma a szentmise, s ez megfelel a II. Vatikáni zsinat utáni szellemnek. Viszont még mindig nem kapott helyet a nagy körmenet. (...) Egyeseket zavar az Árpád-sávós zászló. Ezek a zászlók csak most jelentek meg. Valóban nincs köze az ünnep szakrális tartalmához, de hasonlóképpen áll a helyzet a trikolórral is, viszont úgy gondolom, hogy nem volna helyénvaló, ha pont mi tiltanánk ki. Ma már nem zavarja az országoló nemzetet. Engem csupán a hangsúlyeltolódás zavar. Ha több a nemzeti szín, mint a templomi zászló. A templomi zászlókra kell fektetni a hangsúlyt, ez nem vitás! A cikkírók kifogásolják, hogy Bójte atya és a szónokok politikai kérdéseket is érintettek. Azt nem tudom, hogy más tartott-e szentbeszédet Bójte atyán kívül. Ha tartott, miért nem idézték a cikkírók azokat is, mert amire konkrétan hivatkoznak, az nem politikai kérdés, hanem alapvető emberi jog. Idézem szó szerint az újságot: „Ennek ellenére a szónokok érintettek politikai kérdéseket, így Bójte Csaba is, aki üdvözölte a kettős állampolgárságról szóló kezdeményezést.” Újra hangsúlyozom: az állampolgárság alapvető emberi jog, nem napi politikai kérdés. Ha pártpolitikai ügyként kezelik, nem kérek belőle! (...)

Császár Albert

Vlădescu meneszti Bittmant

ÚMSZ

Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter úgy döntött, felére csökkenteni tanácsosainak számát, így Dan Bittman rockénekesnek (*képünkön*), a Holograf frontemberének és három másik személyes tanácsadónak is távoznia kell – írja a *Mediafax*. A hírügynökség információi szerint a tanácsosoknak 2000 és 6987 lej közötti fizetésük volt. Bittmant január elején alkalmazta Vlădescu, feladata a pénzügyminisztérium lakosság általi megítélésének javítása volt. Tanácsosi fizetését állítólag egy szegény családnak ajánlotta fel. ◀

Plágiummal vádolják Lenát

ÚMSZ

„Plagizált az idei Eurovíziós Dalfesztivál németországi nyertese, Lena, akitől a szófiai *Darik* rádióadó azt állítja, hogy a *Satellite* című nyertes dalát egy ismert bulgár népdalról mintázta” – írja az *Agerpres*.

Dragomir Simeonov bulgár újságíró szerint a *Satellite* első része szándékosan vagy szándékolatlanul a bulgáriai közszolgálati televízió *Leka nost deta!* (*Jó éjszakát gyerekek!*) című gyermekműsorának felvezető dalát vette át. „Gratulálok nektek, bolgárok. Végre a mi országunk is sikeresen szerepelt az Eurovízió” –

fogalmaz ironikusan Dragomir Simeonov, aki fájlatja, hogy a bulgár Miro *Inger* című száma nem jutott be a döntőbe. Az eset érdekessége, hogy azok a bolgárok, akik a rádió honlapján elolvasták a cikket, kommentárban jelezték, hogy semmi hasonlóság nincs a két dal között.

A Lenát ért vád nem egyedi eset az Eurovíziós Dalfesztivál történelmében, 2007-ben a szerb versenyzőt, Marija Serifovicot azzal gyanúsították, hogy *Molitva* című dalában egy albán éneket plagizált, tavaly pedig az a hír járta, hogy Norvégia képviselője, Rybak az orosz *Vitas Opera 2* című dalából inspirálódott. ◀

Soviniszta a Cașavencu?

F. I.

Nem sikerült konszenzusra jutniuk az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) tagjainak a testület tegnapi ülésén, melyen az *Academia Cașavencu* múlt heti számának *Magyar megszállás alatt a román kultúra (Cultura română sub ocupație maghiară)* című reklámszpotját vitatták meg.

„Egyértelmű, hogy a szpot az audiovizuális törvény több cikkelyét is megsérti. A gyűlésen én a nyilvános leállítást javasoltam, volt olyan kolléga, aki tízezer lejes büntetést, végső döntés azonban nem született, így a csütörtök-

ki ülésen újból napirendre kerül” – tájékoztatta lapunkat Szász Attila, a CNA RMDSZ által delegált tagja. A szakember szerint a reklámfilm egyaránt sérti a törvény politikai reklámozásra, diszkriminációra, és a gondolkodás szabadságára vonatkozó paragrafusait.

„A szóban forgó szpottal beharangozott ankét nem tesz egyebet, csak összegyűjti egy internetes oldal információit és bemutatja a kulturális minisztérium magyar tanácsosait. Ugyanúgy tiltott az etnikai alapú adatbázisok összeállítása, mint a szpot által felerősített sztereotípiák, de

megszoktuk, hogy ebben az időszakban az ilyen témák a divatosak” – magyarázta Szász.

A *paginademedia.ro* médiafigyelő portálnak nyilatkozó Narcisa Iorga hangsúlyozta, a szpot egyáltalán nem ironikus vagy vicces. „Lehet, hogy az én humorérzékemmel van a baj, de egyszerűen nem tudok mosolyogni” – jelentette ki a CNA szakembere.

Christian Mititelu és Gelu Trandafir azonban nem látják ilyen borúsnak a helyzetet, szerintük egyértelmű az ironia, és közel se kell ennyire komolyan venni a szpotot, hisz annak egyáltalán nincs soviniszta töltete. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Június 2., szerda

Az év 23. hete és 153. napja, hátravan 212 nap

Ma **Kármén, Anita** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Anita héber-spanyol eredetű női név, az Ana (Anna) becézett (kicsinyítő képzős) alakja.

A Kármén spanyol eredetű női név, amely a Nuestra Señora del Carmen, azaz a Karmel-hegyi Miasszonyunk rövidülése. Holnap **Klotild** napja van.

Évfordulók

• 1921-ben született Karinthy Ferenc magyar író, újságíró, Karinthy Frigyes fia.

• 1946-ban Olaszországban népszavazást tartottak az államformáról, amely a köztársaság győzelmét, a királyi család trónfosztását eredményezte.

Vicc

A kisfiú megkérdezi az édesapját, aki a konyhában mosogat:
– Apa! Mi az, hogy bigámista?

– Bigámista? Az olyan férfi, aki kétszer annyi edényt mosogat, mint én.

Recept

Újhagymával és rozsmaringal göngyölt karaj

Hozzávalók: 1 kg csontozott karaj, 1 csokor (5-6 szál) újhagyma, 1 citrom héja, 3-4 ág rozsmaring, só, bors, olaj.

Elkészítése: A kicsontozott húst oldalt vágjuk be a felénél, hajtsuk ketté (kb. négyzet alakú lesz), majd az így kapott húst vágjuk be ismét a felénél (így vékonyabb lesz), és hajtsuk ki, hogy egy téglalapot kapjunk. Sózzuk, frissen őrölt borssal szórjuk meg mindkét oldalát. Helyezzük rá a negyedbe vágott újhagymákat, szórjuk rá a citrom lereszelt héját és a rozsmaring letépkedett leveleit. Tekerjük fel a húst, szorosan kötözzük meg. Hevítsünk fel egy serpenyőt, öntünk bele kevés olajat, süssük körbe a húst, majd 220 C-os sütőben süssük kb. egy óráig.

Gondolatjel

Visky István rovata

Az élet igazi nehézsége az, hogy csak visszafelé érhető meg, viszont csak előre felé lehet élni. Ez egyidőben teszi tanulmányossá és kiszámíthatatlanná az életet. Ráadásul csak igen kevés ember van, aki helyesen viszonyul az élethez, azaz visszatekintve tanul a dolgiból, előre tekintve pedig tisztában van a kiszámíthatatlansággal. A legtöbbben éppen

fordítva vannak vele: vissza egyáltalán nem néznek, a jövőt pedig bizonyosnak tartják. Még ennél is nehezebb a mai napot megélni, mert a mában találkozunk a tegnap a holnappal. Ma még emlékeznek a tegnapi tanulságaira de karnyújtásnyira van a holnap lehetősége is. Ennek ellenére mindig tisztában kell lennünk azzal, hogy a ma az se nem tegnap, se nem holnap.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Jó napra számíthat ma a Kos jegy szülője. Egy nem remélt beszélgetésben sikerül két, Önnek nagyon sokat jelentő ember között tisztázni a félreértést.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Kíváló nap ez a mai! Ugye, változatlanul szeretné megismerni, és egy vacsorát elkölteni vele kettesben? Erre azonban a közeljövőben sajnos nem lesz alkalma.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Szerencsére saját maga rájött arra a tényre, hogy a túlbuzgóság sok esetben csak árthat. Gondoljon ma erre, ha olyan feladat előtt áll, amelyről úgy érzi, hogy jelentős terhet róna a vállaira.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Lazítson egy kicsit megfeszített tempóján! Ma különösebb megérőltetés nélkül is ragyogó eredményekre lehet képes, hiszen csak az eszét kell használnia.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Álmait csukott szemmel is látja, de ha valóra akarja váltani őket, akkor bizony ébren kell lennie.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Jelentősnek mondható ez a mai nap. A közelmúltban rengeteg időt kellett a bürokrácia labirintusában töltenie, így az idegei kissé már „megrojtosodtak”.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Minden döntés, minden változás fontos az Ön életében. Ma mind-ezekben egyszerre lesz része. Új munkahelyén az első napon sikeresen küzd meg a nehézségekkel.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Tegnap rendkívüli teljesítményt produkált a munkahelyén, és ezt ma nem hagyják említés nélkül. Már éppen itt volt az ideje, hogy értékeljék erőfeszítéseit.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egy sikeres találkozás legalább olyan boldoggá teheti, mint az, hogy régi álma valóra válik. Nehéz átzökkenni a tavaszról a nyárra, de ne bánkódjon, a mai szép nap mindenért kárpótolja!

BAK (XII. 22.–I. 20.)

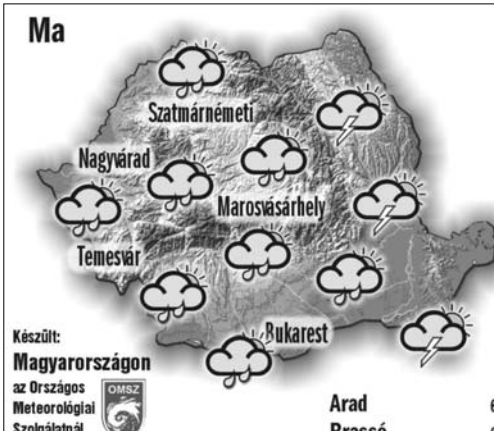
Ha teheti, üsse nyélbe a régóta előkészített üzletet, és tegyen meg mindent azért, hogy az előkészületek már a következő ügyletre beérjenek.

VÍZŐNTÓ (I. 21.–II. 19.)

Ha napsütésre ébred, egészen jókedvűen áll az egész naphoz. Lehet, hogy inkább a lustálkodáshoz lenne kedve, ám ez sem túl nagy gond.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A tegnapi szerencsés fordulatok már-már csak emlékek számítanak, ettől függetlenül ez a nap még túrhetőnek mondható.

A következő napok időjárása

Csütörtök	16°C 24°C	Bukarest	Keleten többnyire napos időre számíthatunk, nyugaton viszont többfelé valószínű eső, zápor.
Péntek	18°C 25°C	Bukarest	Keleten napos időre számíthatunk, nyugaton borongós idő várható, esővel, záporokkal.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál	Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	esőre, záporokra számíthatunk	18°C	8°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	19°C	11°C
Bukarest	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	12°C
Csikszereda	esőre, záporokra számíthatunk	19°C	11°C
Kolozsvár	borongós idő várható	19°C	11°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk	19°C	12°C
Nagyvárád	esőre, záporokra számíthatunk	18°C	10°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	11°C
Temesvár	esőre, záporokra számíthatunk	18°C	8°C

Horváth István

***	KÖNYVET NEZEGET	KEDVETLENÜL ODAVET	RADIÁN (RÖV.)	DECIGRAMM (RÖV.)	MESÉLNI KEZD!	ÖREGSÉG	VADÓR	OTT KEZDŐDIK!	RENDŐR-KOCSI
ANGOL FŐPOLGÁRMESTER									
EGY FŐ KAPJA					SZINMŰVESZ (OSZKÁR)				
TEMPLOMI BUTOR				VEH. KOROS TRENING				ALFA KONCZ ...; ÉNEKESNŐ	
SZIBERIAI FOLYO			NEKIFOG RITKAS ERDŐ						
KONYHA-KERTI NÖVENY									
***	KI-REKESZT LICEUM						UGYANAZ (RÖV.)		HABOS ITAL (NÉP.)
RÓMAI 50		ÖRÖKÍTŐ ANYAG FELTÉVE A VÉGÉN!				FANYŰVŐ ROVAR FARAONI KEZD!			
FELKÖR ALAKÚ					PINGAL. MÁZOL. FEMTO.				
TENGERI ALLAT					RAMSZESZ CIME				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa, Szakács Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Szász Pólika

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csikszereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilagy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztulvalvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Válogatott, célkeresztben

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

„Hajlandó vagyok lemondani a válogatottságról, amennyiben vannak nálam jobb játékosok” – jelentette ki Mirel Rădoi Ausztriában, ahol Románia felnőtt labdarúgó-válogatottja edzőtáborozik. A Steaua egykori csapatkapitánya, aki jelenleg a szaudi al-Hilal alakulatát erősíti, a folyamatos kritikák miatt fontolgatja a visszavonulást, a trikolórokat érő támadások pedig felerősödtek a hétvégi, ukránok ellen elszünetelt vereség után. Még Cristian Chivu, a válogatott csapatkapitánya is kijelentette: „Nem vagyunk jók.” Sokan attól tartanak, hogy a csapat klaszisa is leveti a nemzeti mezt, ugyanakkor Răzvan Lucescu szövetségi kapitányt amiatt támadják, hogy ígérete ellenére nem építette meg újja a csapatot, többnyire ugyanazokat a játékosokat hívja meg, akiket elődje, Victor Pițurcă. Dumitru Dragomir, a labdarúgóliga első embere szerint

A folyamatos kritikák miatt Mirel Rădoi lemondana a román válogatottban való szerepléséről

Fotó: archív

viszont az olyan játékosok nélkül, mint Chivu, Mutu, Marica vagy Goian a válogatott elveszítene az egyéniségét.

Az Ausztriában edzőtáborozó válogatott két barátságos mérkőzést játszik még: ma 20 órától Macedóniával játszik, majd

szombaton 20.30 órától Honduras lesz az ellenfél. A találkozót a DigiSport sugározza.

Felkészülési összecsapásokat a héten mindennap rendeznek, ma például Szerbia–Lengyelország-, Zimbabwe–Brazília-mecsek szerepelnek a programban, míg holnap Németország–Bosznia–Hercegovina-, Spanyolország–Korea- és Olaszország–Mexikó-csaták lesznek. A franciák pénteken fogadják Kína legjobbjait, szombaton pedig már a magyar válogatott is pályára lép, s Hollandiában gyakorol.

Andone visszatért a Dinamóhoz

Ioan Andone ismét dinamós lett. Ahogyan arra számítani lehetett, a futballedző elfogadta a bukaresti „kutyák” ajánlatát, s hétfő este aláírt egy két évre szóló szerződést, amely lejártakor további egy évre meghosszabbítható. Az ötvenéves szakember az elmúlt hónapokban a Rapid élvonalbeli csapatát edzette, de a folytatásról nem tudott megegyezni a fővárosi vasutasokkal. Amint azt korábban kijelentette: úgy érezte, hogy a

Dinamo futballklubjánál jobban akarták. Andone 2003 és 2006 között már irányította a „kutyákat”, az alatt az időszak alatt egy bajnoki címet és három Román Kupát nyert. „A célkitűzéseket a vezetőséggel közösen határoztuk meg. Az első évben újjáépítjük a csapatot, a másodikban pedig a bajnoki címet akarjuk megszerezni” – magyarázta tegnap Andone, aki Cornel Țălnart váltja az idei szezonban hatodik helyen végzett csapat élén.

Francesca Schiavone kiütötte Wozniackit a negyedöntőben

Tenisz

ÚMSZ

Elbúcsúzott a francia nyílt teniszbajnokság negyedöntőjében a harmadik helyen rangsorolt dán Caroline Wozniacki, miután tegnap 6-2, 6-3-ra kikapott az 17. helyen kiemelt olasz Francesca Schiavonétól. Utóbbi azzal az orosz Jelena Gyementjevával (5. helyen kiemelt) mérkőzik majd meg a Roland Garros döntőjébe jutásért, aki a legjobb nyolc között honfitársát, a 19. helyen rangsorolt Nadja Petrovát győzte le 2-6, 6-2, 6-0-ra. A világlásó amerikai Serena Williams és az ausztrál Samantha Stosur (7.) közötti

meccs, valamint a szerb Jankovic és a kazah Svedova összecsapását lapzártánk után rendezték.

A férfi egyesek első negyedöntője, a svájci világlásó és egyben címvédő Roger Federer mérkőzése a svéd Robin Söderling ellen a nagy esőzés miatt tegnap késő délután félbeszakadt. Akkor már két játszmát befejeztek, s 6-3, 3-6, 5-5 volt az állás. Ugyancsak az esőzés miatt állították le a Tomas Berdych és a Mihail Juzsnij közötti összecsapást is. Itt az első játszmát a cseh nyerte 6-3-ra, a másodikban 1-1 volt az állás, amikor a találkozó félbeszakították.

Caroline Wozniacki elbúcsúzott a Roland Garros negyedöntőjében

Visszatértek a sikeredzők

Torna

Hírösszefoglaló

Nicolae Forminte lemondott Románia női tornászválogatottjának irányításáról, mert bevallása szerint nem találja helyét a 2012-es londoni olimpiára való felkészülési projekteken. A szakember 2005-ben, Octavian Belu távozásakor vette át a trikolórok edzését, csakhogy a sportági szervezet most ismét korábbi híres-hírhedt sikerkovácsaihoz fordult. „A szövetség Octavian Belu és Mariana Bitang segítségét kérte, én pedig ezt úgy értékelem, hogy nem bíznak meg bennem. Azzal az elégtétellel távozom, hogy néhány olyan tehetséges gyermeket

hagyok magam mögött, akikben sok lehetőség van. A mostani keret sokkal jobb helyzetben van, mint amikor annak idején én átvettem” – mondta Forminte. Adrian Stoica, a Román Tornászszövetség elnöke szerint a tréner önszántából döntött így, ők nem akarták kirúgni. „Mi csak szeretnénk helyrehozni azt, ami jelenleg nem működik a női válogatottnál. Octavian Belu és Mariana Bitang beleegyezett, hogy visszatér hozzánk” – mondta. Románia válogatottja Octavian Belu és Mariana Bitang irányítása alatt érte el története legnagyobb sikereit. Tanítványaik összesen nem kevesebb, mint 272 érmet gyűjtöttek a különböző olimpiai játékokon, Európa- és világbajnokságokon.

Kiegyenlített a Vásárhely

Teremlabdarúgás

ÚMSZ

A Marosvásárhelyi City'us felnőtt férfi teremlabdarúgócsapata 4-3-ra legyőzte a vendég Brassói Design Constructot az élvonalbeli bajnokság döntőjében, s ezzel kiegyenlítette az összetett állását. A házigazdának azonban nem volt egyszerű feladatuk, hiszen vendégeik kevesebb mint négy perc alatt már 3-0-ra vezettek. Előbb Csoma Alpár, majd Mimi Stoica, végül pedig Paulo Ferreira vette be Carlaro kapuját. Csakhogy szur-

kolóik biztatására összeszedte magát a City'us, s Philipe után Rodrigo duplázott, míg a győzelmet jelentő gólt Vitor Hugo szerezte meg. „Nagyon nehéz meccs volt. Rosszul kezdtünk, s megleptek minket az ellentámadásaikkal” – mondta David Goncalves, a vásárhelyiek edzője, aki egyúttal óvatosságra intette tanítványait, hiszen a bajnoki címet még nem szerezték meg. Az egyik fél két győzelméig tartó finálé ugyanis csak a vasárnapi, harmadik összecsapáson fog eldőlni, amelyet szintén Vásárhelyen rendeznek. A találkozó 18 órakor kezdődik.

Röviden

Radu Voina nem folytatja az Oltchimnál

Nem hosszabbítja meg szerződését a Râmnicu Vâlcea-i Oltchim női kézilabda-csapatánál Radu Voina. A vezetőedző – akinek az irányítása alatt az együttes országos bajnok lett, és Bajnokok Ligájá döntőt játszott – azzal magyarázta döntését, hogy elérte, amit lehetett az együttesel, s most egy kis szünetre vágyik. Voina azt is hozzátette, hogy a román női válogatott szövetségi kapitányi tisztségéről nem mond le.

Megbüntették Levyt

Megbüntette a hazai labdarúgást becsmérlő Roni Levyt a román Profi Labdarúgóliga (LPF) fegyelmi bizottsága. Az Urziceni edzője ugyanis azt nyilatkozta az izraeli sajtónak, hogy a Liga I-ben előre lehet tudni az eredményeket, azaz megbundázzák a meccseket. „Ha ilyeneket mond, akkor bizonyítsa is” – jelentette ki Ioan Neagu, a fegyelmi bizottság elnöke. A LPF illetékesei nyolc fordulóra szóló eltiltást és 150 ezer lejesez pénzbírságot róttak ki Levyre.

Nagy László megsérült

Nagy László sérülés miatt lemondta szereplését a magyar kézilabda-válogatott szlovénok elleni, júniusi két világbajnoki selejtezőjén. Mocsai Lajos szakmai igazgató múlt szerdán a hétvégét jelölve meg határidőnek, hogy a Barcelona átlövője eldöntse, a válogatott rendelkezésére áll-e. Nagy tavaly nyáron szerepelt legutóbb a válogatottban, ezután felmerült, hogy felveszi a spanyol állampolgárságot. A magyarok most szombaton a szerbekkel találkoznak felkészülési meccsen, Nagybecskerekén (Zrenjanin), majd június 13-án Ljubljanában, 20-án pedig Veszprémben mérkőznek meg a szlovénokkal. A párharc győztese vesz részt a januári, svédországi vb-n, ahol már kvalifikációt lehet szerezni a 2012-es londoni olimpiára.

Vörös Zsuzsanna visszavonul

Befejezi versenyzői pályafutását Vörös Zsuzsanna olimpiai, világ- és Európa-bajnok magyar öttusázó. A 33 éves sportoló bevallása szerint úgy érzi, sportolóként kifutott az időből, pedagógusként és nevelőedzőként viszont még szeretne bizonyítani. Vörös Zsuzsanna a magyar öttusa első és eddig egyetlen női ötkarikás győztese lett.

Növelte előnyét a Blackhawks

A Chicago Blackhawks 2-1-re nyert a vendég Philadelphia Flyers ellen, és így összesítésben már 2-0-ra vezet az észak-amerikai profi jégkorongliga (NHL) döntőjében. Az utoljára 1961-ben bajnok Chicagót két győzelem választja el a Stanley Kupa megnyerésétől.

Megvesztegetési kísérlet a Debrecen–Fiorentina-BL-meccsen

Német források szerint ismeretlenek példátlan nagyságú összeget szántak a Debrecen–Fiorentina Bajnokok Ligája labdarúgó-mérkőzés eredményének manipulálására – adta hírül a Nemzeti Sport című napilap. A német közszolgálati csatorna ARD Fakt (Tények) című műsora szerint egyesek csaknem százezer eurót kínáltak egy debreceni játékosnak – a feltételezések alapján Vukasin Polekszicsnek –, hogy gondoskodjon az eredmény „kedvező” alakulásáról. A németek határozottan állítják, hogy az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) fegyelmi bizottsága éppen a 4-3-as olasz győzelemmel végződő tavaly októberi összecsapás kapcsán vizsgálódik. Budapesten nyolc debreceni labdarúgót – köztük Vukasin Polekszicsot – már meghallgattak az UEFA munkatársai.